

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Veličasten tabor slovenskih fantov in mož v Celju

15.000 glava množica na zborovanju — 10.000 ljudi pri javnem nastopu
Mladina pred zastopnikom kralja kaže moč svoje organizacije

Celje, 30. junija.
Prvi dnevi tabora slovenskih fantov in mož v Celju so potekali v tako lepem redu, ob tako veliki udeležbi ljudstva in ob iskrenem veselju, da smo za praznik sv. Petra in Pavla, to je ob glavnih prireditvah, upravičeno pričakovali, da bo tabor dosegel svoj višek. To pričakovanje se nam je v polni meri uresničilo. Veakega dobrega Slovenca mora potek tega dneva napolnjevati z velikim upanjem, da bo naš narod srečno prebolel sedanjo stisko in brez nevarnih pretresljajev prišel do boljšega kruha in polne pravice. Celjski tabor je zajel vse sloje in vse pokrajine te naše najmanjše banovine v državi. Pokazal pa je tako moč organizacije in tako visoko kulturo, da bi nas zanjo

lahko zavidala katerakoli pokrajina v državi, pa tudi še kak narod v Evropi. Tako brezhibno izvesti veliko prireditev, ki se je radi ne pričakovano velike udeležbe razvila v pravi narodni tabor, je težka naloga, in vsem, ki so jo reševali, gre vsa čast za požrtvovalnost in sposobnost. V vseh udeležencih pa bo zapustil neizbrisni spomin in utrdil naše duhovne in organizacijske vezi, ki nas družijo v celoto, kateri doslej še nobena sovražna sila ni bila kos. Dal je mogočno pobudo za socialno, kulturno in telesno vzgojno delo. Udeleženci so to pobudo ob koncu dneva raznesli na vse strani Slovenije, kjer bo klila naprej, narod pa bo v posameznih rodovih žel sadove, ki jih bo v tako globoko brazde posejano seme gotovo rodilo.

tudi špalir po vseh ulicah navdušeno pozdravljal. Prav temu dejstvu, da so fantje imeli lastne konje, ne izposojene iz bogve kakšnih konjskih zalog, domače konje, ki jih poznajo in ki so vajeni njihove roke, se je zahvaliti, da so se ti kmečki konji kljub vpitju in godbam v lepem redu pomikali go gostih ulicah, čeprav taki konji parade niso vajeni.
Za njimi so se razvrstile ostale skupine spreveda. Stiri godbe (konjska, eevniška, celjska-železničarska in godba od Sv. Marka niže Ptujja) 320 kolesarjev, 64 zastav, 48 narodnih noš, večji del samo moški, 180 najmlajših članov fantovskih odsekov, ki so pravkar odrasli ljudski šoli, pa so že stopili v solo naše bolj preizkušene prosvete, 280 članov v polkrogu, 56 akademikov, 146 članov fantovskih odsekov v novih uniformah, ki so med množico ob ulicah izzvale nepopisno navdušenje, in 2380 fantov in mož v civilu. Za njimi se je vsula gosta množica, ki ni šla ne v štiristopih, ne v kakih drugih »stopih«, ki je nismo več šteli. Dobro organiziran in urejen spreved je štel 3528 ljudi, ekoro samih moških, le v skupini narodnih noš je

bilo nekaj žena in deklet, ki pa seveda harmonije tabora niso prav nič motile. Nasprotno, gorenjske, savinjske in noše s Ptujskega polja so prav lepo poživljale skupino in spreved. Vse skupine so bile tako lepo razdeljene po dolgem sprevedu, da je bil neprestano živ in vedno nov. Močne koračnice, pozdravljanje z obeh strani ulic in odzdravljanje iz spreveda, vse to je bilo dalo celjskim ulicam nad vse praznično in veličastno oblečje. V tem morju navdušenih vzklikov je s trdim korakom stopala skupina članov v novih krojih, ne da bi se ozrla ne na levo ne na desno, kakor da gre brez ozira na odobravanje in plačilo za svojim velikim smotrom. Veličega priznanja je bil deležen tudi zbor telovadnih sodnikov, ki je prej dne ocenjeval telovadne uspehe teh fantov. Med njimi smo videli naše stare znanke iz dobe, ki jo je sila položila v preteklost, slave ji pa ni mogla vzeti. To so bili zastopniki dobe, ki je sicer ni več, bili so pa tudi dokaz, da je duh tiste dobe prečiščen in okrepljen prišel v naše dni in zajel ves sedanji rod.

V mogočnem sprevedu k sv. maši in zborovanju

Z lepim nastopajočim dnevom, praznik svetega Petra in Pavla, je Celje zopet oživel. Oddaljenejši udeleženci, ki so se po akademiji in podoknici sivolasemu nadpastirju dr. Jegliču prejšnjega večera razšli po svojih ležiščih, so zopet pričeli napolnjevati ulice. Prenočevali so v popolnem redu po šolah, nekateri kar v avtobusih, s katerimi so se pripeljali, nekateri tudi na telovadišču, kjer so bili itak ekoro večji del dneva zaposleni in kjer so tribune tudi za primer dežja dajale varno streho. Ob nastopajočem jutru je vse to mravljišče zopet oživel. Začeli so tudi prihajati udeleženci iz bližnje okolice na kolesih, vozovih, avtobusih, vlaki pa so kar bruhali množice, ki so že ob pogledu na slavnostno, z zastavami in venci okrašeno Celje prikipemale od presenetljivega navdušenja, ki se je v jutranjih urah izražalo le še po veselem koraku in radostnem pozdravljanju. Kmalu so bile vse celjske cerkve polne. Ob molitvah in skupnem petju so se množice udeleževale jutranje božje službe od 4 zjutraj pa tja do 7, ko so počasi pričele odhajati na zbirališče za spreved. Tisoči in tisoči so z vso pobožnostjo pristopali tudi k sv. obhajilu in to večji del sami fantje in moške, ki so na vsem taboru bili v veliki večini.

Ze na zbirališče za spreved so množice prihajale v celih sprevedih. Ze tu se je razodevalo nepopisno navdušenje, ki ga je zadrževala le še misel, da je treba razpoloženje srca še nekoliko krotiti, da se bo moglo vse lepo urediti in da bomo nastopili kot urejena vojska, kateri nara lahko zaupa svoje straže. Glazija je bila kakor šumeče morje in ko se je pri izhodu vili na cesto prva skupina spreveda, so padle zatvornice morju in navdušenja. Morje je več kot pol ure neprestano dajalo nepretrgano reko, ki se je ob nezadržanem navdušenju med gostim špalirjem pomikali po ulicah.

Spreved se je pomikal iz Glazije po Gregorčičevi, Vodnikovih in Cankarjevi ulici na trg Kralja Aleksandra, od tod po ulici dr. Zerjave čez Glavni trg v Gosposko ulico in na Dečkov trg, od tod pa v Prešernovo ulico, kjer je bila na širokem prostoru med Marijino cerkvijo in mestnim magistratom sv. maša in zborovanje. Močna skupina fantov na težkih štajerskih konjih je gledalcem ob straneh ulic prva dajala znamenje in dokaz, da se je spreved začel in da bo tako mogočen, kakor ga Celje najbrž še ni videlo. Tako je jahalo 54 fantov z državnimi zastavami v rokah na okrašenih konjih, ki pa niso bili izposojeni, ampak so jih fantje potegnili iz domačih hlevov, kjer jim dan za dnem strežejo in so jih še pred odhodom v Celje na dvoriščih očedili in oprali in obložili z venci in šopki, da je bil pogled nanje nadvee mogočen, zato jih je

15.000 ljudi pri sv. maši in na zborovanju

Ko se je spreved razpostavil po obsežnem prostoru med Marijino cerkvijo in mestnim magistratom v Prešernovi ulici, je z vseh strani drla v ta prostor množica, ki je prej ostala ob ulicah in zlasti več tisoč tistih, ki so prišli z jutranjimi vlaki in niso mogli preko vsega mesta na Glazijo, da bi se razvrstili v spreved. Tako se je ta dolgi prostor izpremenil v živ gozd ljudi, kjer je bila glava pri glavi. Oltar, ki je bil postavljen ob steni cerkve, so v živem vencu obročljale ponosne zastave iz vseh dob našega katoliškega ljudsko-vzgojnega dela. Na balkonu mestnega magistrata, ki je bil vse te dni zelo slavnostno okrašen, so se zbrali voditelji našega gibanja in odličnejši prijatelji naše mladine. Na častnem mestu je sedel sivolasi nadškof dr. Jeglič, ki je ginjen opazoval množico, ki je naraščala od minute do minute in čimdalje bolj napolnjevala trg. Minister dr. Miha Krek je prišel v uniformi naših fantov, ki so ga seveda pozdravljali kakor enega izmed sebe. Njegova gospa je bila oblečena v lepo gorenjsko narodno nošo. Tu je bil tudi predsednik apelacijskega sodišča iz Ljubljane g. dr. Golja z gospo soprogo, ljubljanski mestni župan dr. Adlešič z gospo soprogo, zastopnik mariborske mestne občine g. Franjo Žebot, bivši predsednik mariborske oblasti dr. Leskovar, bivši minister g. Veseniak, celjski mestni župan g. Mihečič a podžupanom g. Stermeckijem, ptujski mestni župan dr. Remec, glavni urednik »Slovenca« g. dr. Ahčin, okrajni glavar dr. Zobeč, strokovni referent za gasilstvo g. Snoj, predstavniki naše ljudske prosvete a predsednikom Prosvetne zveze univ.

prof. dr. Lukmanom in predsednikom Fantovskih odsekov dr. Žitkom na čelu.

Zbirajoča se množica je slavnostne goste navdušeno pozdravljala in ker so bile priprave za sv. mašo že pri kraju, je vodja rediteljev po zvonicu opozoril množico, da bi nadaljnje vzklikanje ne bilo več primerno, ker se bo sv. maša vsak čas pričela. Na to ekromno opozorilo se je množica lepo umirila. Tik pred sv. mašo je v spodnjem koncu trga nekaj zavrsalo, kakor da bi močan veter zasumel v vrhovih smrekovega gozda. V trenutku se je šepetaje od ust do ust po vsej petnajsttisočglavi množici razneslo, da je prišel voditelj slovenskega naroda g. dr. Anton Korošec. Ker je bila množica opozorjena glede vzklikanja, so nad glavami zafrtolali beli robci v pozdrav novemu gostu, ki je a svojim obiskom dal priznanje mladini. Dr. Korošec je stopal v spremstvu bana dr. Natlačena in predsednika celjske podzveze fantovskih odsekov prof. Bitencem med to množico, ki se je pred njim mirno razmikala in se za njim zopet strnjevala. Stopil je k oltarju in se pozdravil z mariborskim škofom dr. Tomažičem, kateremu je v znak spoštovanja do zastopnikov Cerkev poljubil skofovski prstan, nato pa je odšel na balkon, kjer se je najprej prav prierno pozdravil z zvestim soborcem nadškofom dr. Jegličem, nato pa še z ostalimi odličniki.

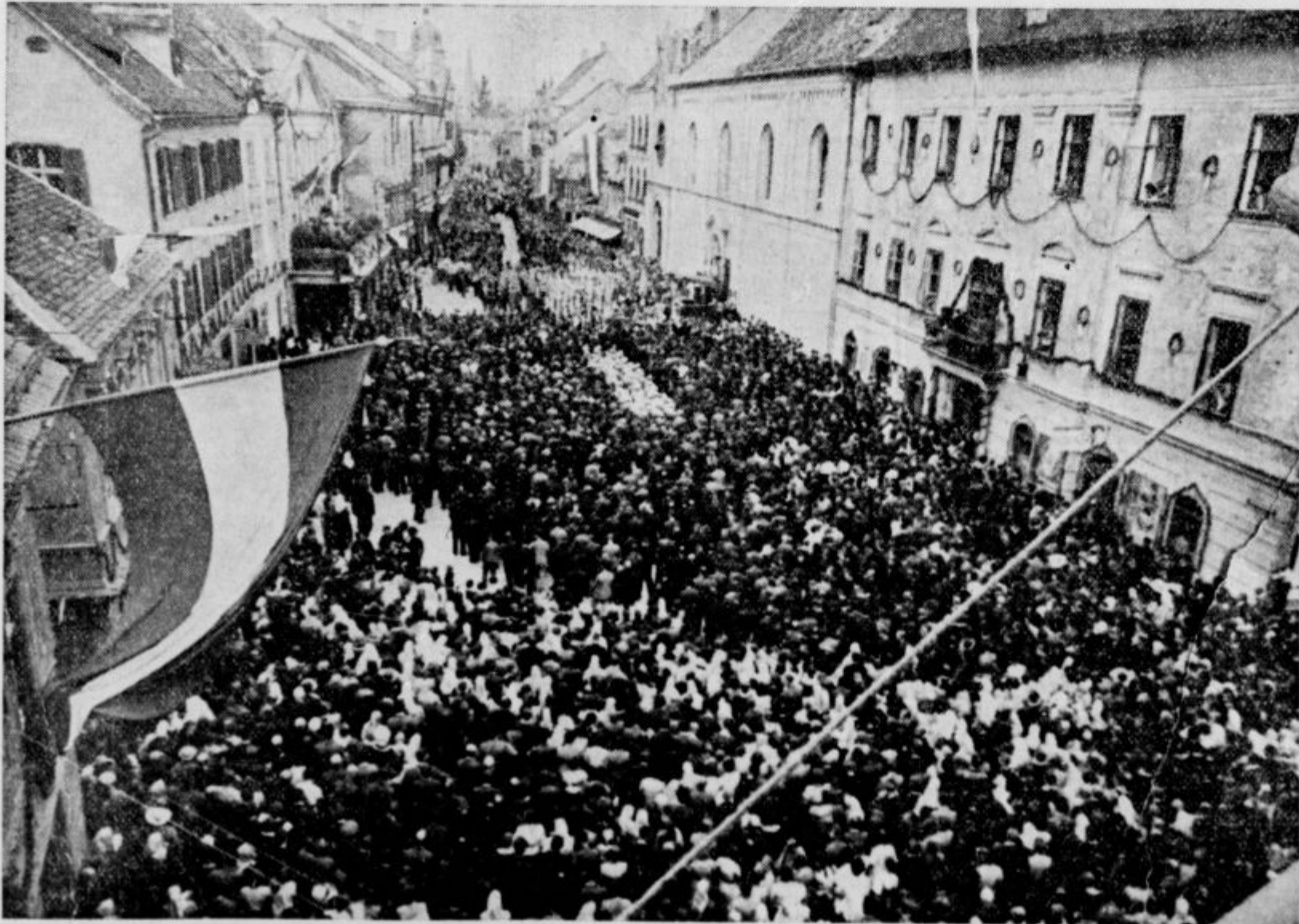
Pričela se je sv. maša, ki jo je daroval mariborski vladika dr. Tomažič. Med mašo je po trgu odmevalo ubrano ljudsko petje. Množica je ob vodstvu pevcev, ki so peli ob mikrofonom, in ob spremljevanju godbe prepevala naše priljubljene cerkvene pesmi in tako v vsej zbranosti prisostvovala sv. daritvi.

Govor škoia dr. Tomažiča

Med sv. mašo je imel visoki celebrant globoko zasnovan govor, v katerem je na zgledu obeh mučenecv in stebrov Cerkev sv. Petra in Pavla, katerih praznik smo ta dan praznovali, orisal zbrani množici lastnosti katoliškega značaja. Preganjalci Cerkev so v svetem Petru in Pavlu uničili samo dvojce telesnih življenj, njihova kri pa je bila »seme novih kristjanov«. Te sile se tudi še danes zaaganjajo v vse, »kar se imenuje Bog« (III. Tes. 2, 4). Da bo tudi sedanji rod mogel postati stebri, ki podpira Cerkev božjo, mora najprej pogumno izpovedati tisto vero v učlovečenega Boga, kakor jo je izpovedal stotnik na križu: »Resnično, to je bil Sin božji«. Brez tako močne in jasne vere ni mogoče Boga biti všeč, pa tudi ni mogoče biti dober borec za zmago vere v javnem življenju. Gre pa prav za to: za bogato versko življenje v posamezniku, za dosledno izvedena verska načela v javnosti. Naj nam bo vzor najmlajši med apostoli sv. Janez. Čednost mladeniške neoskrupljenosti, radi katere je Kristus sv. Janeza najbolj ljubil, bo dala vrstam, ki so se danes v tako velikem številu zbrale, tisto neusahljivo moč, ki je ne zmaga nobena sovražna sila. »Ni na svetu lepše stvari, kakor mladenič, ki nedolžno živi,« kakor je napisal st. žabnik božji škof dr. Slomšek. Češčenje Matere božje, trajna navezanost na tabernakelj, medsebojna ljubezen — v tem se urimo iz dneva v dan in naše vrste bodo vsak dan bolj popolne in vsak dan bolj močne. Od posameznika bo duh zavzel najprej njegovo hišo, nato vso, sososko in občino. Ob takem vztrajnem delu bomo vero iz svojih src prenesli tudi v javnost, da sovražne sile ne bodo mogle nič proti vsemu tistemu, »kar se imenuje Bog«. Tako bomo tudi mi dosegli čast, da bomo postali stebri tiste Cerkev, kateri je obljubljeno, da je peklenška vrata ne bodo premagala.

Vsi tisoči, ki so bili zbrani v Celju v takem redu, se bodo z vsemi močmi naših organizacij in naše kulture uprli boljševizaciji našega življenja. Temu odporu je celjski tabor dal mogočno pobudo.

Da je kljub tako veliki množici vse potekalo v takem redu, gre prva zasluga seveda dobro organiziranemu rediteljstvu. Veliko pa je k temu pripomogla tudi vsestransko izvedena zdravniška služba. Požrtvovalne samarijanke so vse dni, tako tudi ob glavnem zborovanju na trgu, hodile med množico in vsakomur, ki bi se ga lotevala kaka slabost, takoj že na mestu samem nudile pomoč. Zato je v vseh dneh od nedelje pa do torka, v katerih so

Množice ljudstva med sv. mašo in zborovanjem pred Marijino cerkvijo

Slike s celjskih slovesnosti

Dostojanstveniki na častni tribuni pri telovadnem nastopu. Od leve na desno: minister dr. Krek, nadškof dr. Jeglič, minister dr. Korošec, zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik Iso Nečak, ban dr. Natlačen, zastopnik poveljnika armije podpolkovnik Josip Krasnik in podpolkovnik Stefanovič Josip, zastopnik poveljnika divizije

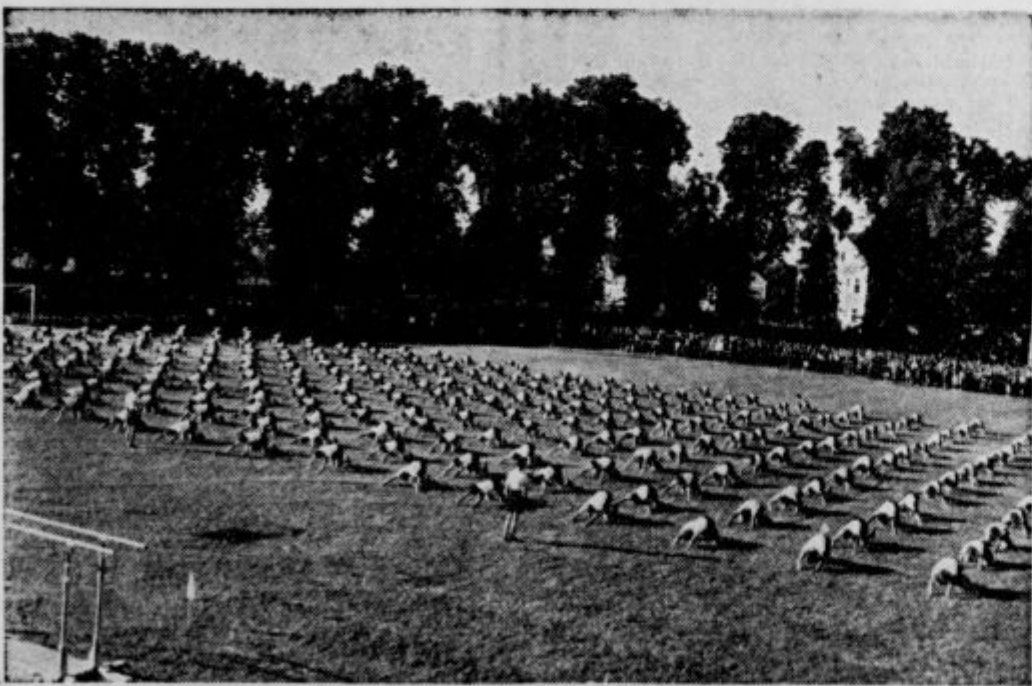

Med sv. mašo pred Marijino cerkvijo

Foto Pelikan — Celje

Nadškof dr. Ant. Bon. Jeglič govori zbranim množicam

Gimnastični nastop slovenskih fantov

Varšek Ivan, ki je prejel darilo notranjega ministra dr. A. Korošca

Legan Jože, ki je prejel darilo mariborskega župana dr. Al. Juvana

Darila za zmagovalce pri telovadnih tekmah

LB3 te oznaka se boli izpolnjenega **Odola**, katerega antiseptično delovanje je še v večji meri svizano. Bakteriološke in klinične preiskave so znanstveno dognale, da **Odol** uničuje bakterije.

Mogočen tabor Mar. vrlcev v Novem Lurdu pri St. Jerneju

Nestrpnost je pričakovala mladina sedmih župnij leskovaške dekanije nedelje. Skrbno se je vadila v petju, deklamiranju in igranju. Težko pričakovani dan je vendarle prišel. In bil je tako lep, da si boljše nismo mogli želeli. Vse ceste, ki vodijo v Novi Lurd, so nenavadno oživele. Dolgo kolono lepo okrašenih voz iz St. Jerneja, Sv. Križa, Cerklj, V. Doline, Leskovca in Krškega so spremljale mnogostevilne trupe odraslih. Najbolj daleč so se pripeljali otroci iz V. Doline, največ jih je pa bilo iz Leskovca, kar 16 natrpanih voz in 1 avtobus. To vam je bilo drobiža okrog Lurske kapele. Zadolena je pesem: »Ti, o Marija«. Na govorniški oder je stopil g. dekan Anžič in v navdušenih besedah tolmačil pomen otroškega tabora. Sledile so pete litanije Matere božje z ljudskim petjem.

Nato so se vsi otroci zbrali na posebnem zborovalnem prostoru. Pričelo se je otroško versko zborovanje. Otvoril ga je učenc Izidor Podbršček iz leskovaške župnije ter ga kakor po navadi korajžno in zanimivo vodil do konca. Pet povabljenih župnij je poslalo svoje zastopnike na oder. Iz Sv. Križa so lepo zapeli, iz Kostanjevice in Cerklj sta 2 deklamirala, iz V. Doline pa je rekla deklica samo 4 besede, ki pa so zelo aktualne in pomenljive: »Marija varuj nas komunizma!«

Po končanem zborovanju so dečki iz St. Jerneja odigrali igrice »Vedež«. Sledil je odmor. Končno se je vsa otroška armada zbrala še enkrat okrog Lurske kapele. Za slovo jim je spregovoril še nekaj bodrilnih besed kaplan iz St. Jerneja g. Cerkovnik. Pesem »Lepa si roža Marija« je zaključila celo otroško romarsko pobožnost. V zelo veselem razpoloženju je mladina odšla do vozov in se v lepem redu odpeljala domov.

Za ostale župnije leskovaške dekanije pa bo enak tabor otrok na Raki.

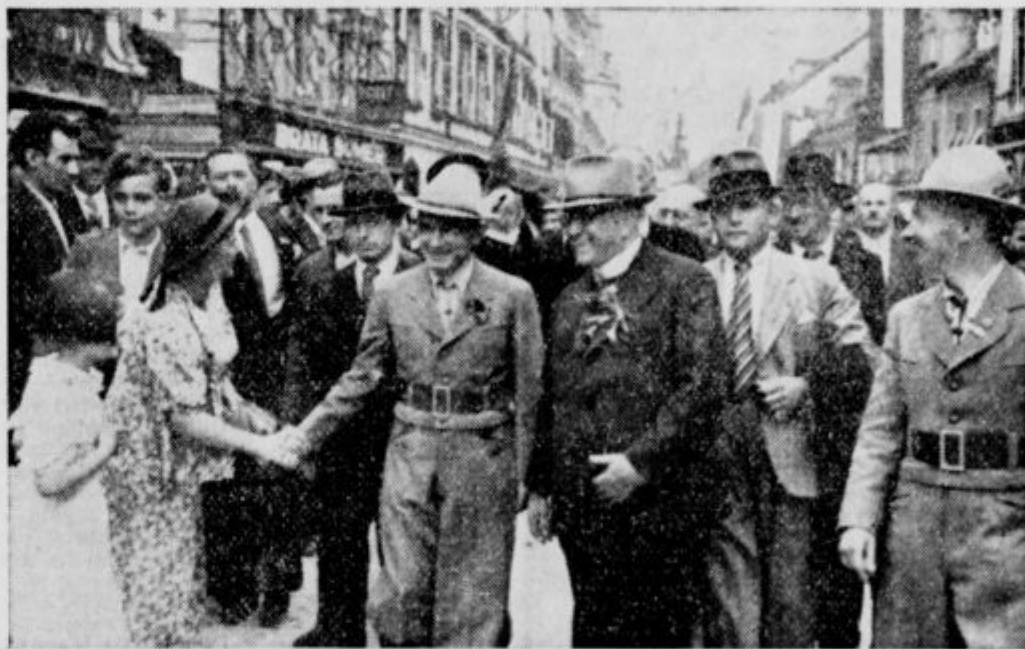
Lep družinski jubilej

Včeraj sta v kongregacijski kapeli pri oo. jezuitih obhajala 40-letnico svoje poroke g. Stefan Gorican in njegova soproga ga. Antonija roj. Ogrizek.

Slavljenca preživljata ves čas svojega dolgega zakonskega življenja v Ljubljani, kjer delujeta vsestransko v blagor trpečim. Slavljenec je do svoje vpokojitve zvesto služil policiji, bil dolga leta njen nadzornik ter se je odlikoval po svoji ljudomilosti do vseh, zlasti v točnem izvrševanju svojega teškega poklica. A še sedaj v pokoju rad pomaga, kjer je treba priskočiti trpečim na pomoč. Še četrtega in čilega pridno podpira njegova blaga soproga, ki deluje pri raznih karitativnih ljubljanskih društvih.

Slavljenca sta že od nekdaj zvesta naročnika »Slovenca« in vedno vneta za vse katoliško! Vsi prijatelji in znanci jima čestitamo t lepemu jubileju s srčno željo, naj jima Bog nakloni še zlati jubilej zakonskega življenja.

Dr. Anton Korošec in minister dr. Krek (v uniformi) na celjskih ulicah

Veličastna bakljada v ponedeljek zvečer

Na razvalinah marksističnega gospodarstva

Bonnet: Potrebujem 90 milijard

Strahotna slika Blumove polomiije

Pariz, 30. junija. Takoj po svojem prihodu v Pariz je novi finančni minister Bonnet sklical sejo finančnega odbora parlamenta, da mu obrazloži finančni položaj države in mu predloži svoje načrte, kako misli rešiti položaj, ki ga je nova vlada našla na gospodarskem polju.

Finančni minister Bonnet je rekel, da mora odkrito govoriti o finančnem položaju, da bi tako opravičil izredna vladna pooblastila, ki jih vlada zahteva do 31. avgusta. Vlada hoče v tem času izdati uspešne sklepe. Finančni minister je nato podal naslednje podatke:

Primanjkljaj rednega proračuna znaša 6 do 10 milijard frankov, primanjkljaj izrednega proračuna pa 8 in pol milijard. Poleg tega pa mora finančni minister do konca leta izpolniti velike obveze. V juliju mora izplačati 7,8 milijard Auriolovih bonov, v oktobru mora izplačati 4 in pol milijarde obveznic posojila, decembra pa 4,4 milijarde angleškega posojila. Skupno torej potrebuje 35 milijard frankov (90 milijard dinarjev).

V mesecu juniju je državo zapu-

stilo za 5,2 milijarde zlat. Od 23. junija do večerja pa je odšlo iz Francije za 2 in pol milijarde zlat.

Razmerje franka do funta je bilo večerja 170 frankov za en funt. Ta znak vznemirjenja je nastal zaradi tega, ker je bil fond za izenačenje tečajev izčrpan in ni več imel dotoka deviz.

V državni blagajni ni več kot 20 milijonov frankov in zato je moral zahtevati 400 milijonov frankov predujma, da je lahko kril dnevne izdatke.

Finančni minister Bonnet predlaga zato sledeče najnujnejše odredbe:

Predajem Narodne banke državi naj se poveča za 10 milijard frankov in spremene naj se dosedanje takse in davki in ukine naj se dosedanjí odstotek zlatega kritja. Najnižja meja je namreč izvajala prevelik pritisk na francosko devizo.

Nekdo je nato vprašal, če bo to spremenilo trojni sporazum med Anglijo, USA in Francijo. Finančni minister je dodal, da odklanja vsako obremenitev proračuna, prav tako pa bo pobijal vse fiskalne zlorabe. Vlada hoče izvesti svoj načrt za ozdravljenje finančne in menjati direktne davke in tudi vse druge takse. Prav tako bodo poostriili odredbe, ki naj preprečijo fiskalne goljufije. Sicer pa je vlada proti vsaki prisilni konverziji rent. Vlada upa, da bo prešla pooblastila, da bi lahko dejansko popravila finančni položaj.

francosko vlado. Za vlado je glasovala velika večina desnarijev pa je glasovalo proti pooblastilom. Čina levica, desno krilo centuma s skupino skraj-

Finančni odbor senata je sprejel načrt zakona o pooblastilih z 20 proti 3 glasovom. 12 članov odbora se je vzdržalo glasovanja.

V plenumu senata pa je bil vladni zakonski predlog o pooblastilih brez debate sprejet s 167 proti 82 glasovom.

Vse drugo v ozadje —

Glavno je:

Rešimo frank!

Pariz, 30. junija. b. Vsi politični dogodki so po izjavi finančnega ministra Georgesa Bonneta v poslanski zbornici stopili v ozadje. Ekspozé finančnega ministra Georgesa Bonneta je najboljši dokaz, da je skrajni čas, da Francija uredi svoje finančno življenje, če ne želi doživeti hudega gospodarskega udara, ki bi imel tudi usodepoln odmev na francosko notranjo politiko, kar bi bilo lahko zvezano s katastrofalnimi posledicami. Ekspozé novega finančnega ministra Bonneta je bil odkritosrčen, ker ni ničesar skrival in odkrito povedal, da bo vlada odločno pričela sanirati državne finance, pri čemur ne bo gledala ne na levo, ne na desno, temveč bo pravično razdelila breme davkov. Pri tem ne bo izbirala nobenih sredstev.

Največje zanimanje vlada sedaj v Franciji, kako bo reagiralo francosko gospodarstvo na najnovejšo zahtevo Chautempsove vlade po novih davčnih obremenitvah, ki bodo občno zadele vse sloje naroda, zlasti pa gospodarske kroge. Iz vladnih krogov se sliši, da bo vlada storila drakončne ukrepe, ki jih je svoječasno prakticiral že Poincaré, kateremu se je posrečilo spraviti državne finance v red in stabilizirati francoski frank. Sedanja ustalitev francoskega franka je mnogo doprinesla ugledu Francije in omogočila končno tudi trojni sporazum med njo, Anglijo in Ameriko, ki je za Francijo in njeno valuto največjega pomena. Za francosko vlado je sedaj najvažnejše vprašanje, kako bošla na ponovno znižanje vrednosti franka odgovorila London in Washington. Med tremi prestolnicami so nujna pogajanja za nadaljnje medsebojno sodelovanje.

Spomenik osvoboditeljem Niša

Ban dr. Natlačen na dopustu

Ban dr. Marko Natlačen je z današnjim dnevom nastopil svoj letni dopust in zato ne bo sprejemal strank do 3. avgusta, ko bo zopet prevzel svoje posle — na veliko žalost »Slovenskega Naroda«.

hoče, da ostane glavni poveljnik na vzhodu maršal Blücher.

Moskva, 30. junija. c. Štefan poroča, da misli Vorosilov odstopiti kot komisar za vojsko. Na njegovo mesto bi bil imenovan maršal Blücher, poveljnik daljnovezhodne armade. Danes je bil aretiran znani sovjetski pilot Levanovskij, ki je že leta 1935 poskušil polet čez severni pol v Ameriko, pa ni uspel.

Na smrt

Varšava, 30. junija. AA. (Pat) Po poročilih iz Moskve je višje vojaško sodišče v Habarovsku obsodilo na smrt 37 uradnikov in nameščencev sibirské železnice. Vsi obsojenci so bili obsojeni zaradi sabotaže v korist Japonske. Smrtno kazen ustrelitve so takoj izvršili. S to obsodbo se je število oseb, obsojenih na smrt in ustreljenih na Daljnem vzhodu zaradi dejanj, kakršna navaja gornja obtožnica, povzpelo na 131.

Uničujoča sodba angleških socialistov o komunizmu

London, 30. junija. »Daily Herald«, list angleške delavske stranke, piše o brezštevilnih usmrtnih v sovjetskem paradižu, da je ta navidezna čistka zelo podučna za razmere v sovjetski Rusiji in obenem narekuje logično sodbo o razmerah, ki tamkaj vladajo pod komunizmom. Pomorjeni niso morda protirevolucionarji ali buržuji, ampak komunizmi in večinoma stari boljševiki. Med njimi se nahajajo ministrski predsedniki in ministri sovjetskih republik, predstojniki in tajniki najvišjih komunističnih strank in organizacij, šefi državnih trustov, ravnatelji industrijskih panog, vodilni časniki in propagandisti za komunizem. Ta dejstva so angleški komunisti svojim pristajem enostavno zamožali, ker so za komunizem neugodna. Velik del komunističnih pristajev po svetu bi bil ogorčen, če bi zvedel vso resnico o razmerah v komunistični stranki v Rusiji. V komunistični miselnosti jih je samo na ta način mogoče še pridržati, da jim pripovedujejo, da je sovjetska Rusija najbolj demokratična dežela na svetu. Toda ta trditve spada pod tisto giljotino, pod katero so padli nasprotniki Stalina. Najstrašnejša ilustracija tega, kar komunizem po 20 letih svoje prakse pomenja, je ta, da so angleški socialisti sklenili, da odklonijo vsako skupno fronto s komunisti.

Osebné vesti

Belgrad, 30. junija. m. Prestavljen je iz pošte Jaša Tomič v Maribor Edvard Aleš, pomožni uradnik IX. skup. — Z odlokom pravosodnega ministra je prestavljen iz Maribora na okr. sodišče v Maribor Oskar Tominec, pristav VIII. skup.; iz Ljubljane v Skofjo Loko Stanislav Hribar, pristav VIII. skup.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno z dežjem v vsej kraljevini, posebno v vzhodni polovici. Ponekod nevihte. Pričakovati je nekoliko zjasnitve v vzhodnih predelih. Temperatura bo nekoliko poskočila.

Dunajska vremenska napoved: Postopno zboljšanje vremena.

Parlament in senat sta odobrila „odrešilna“ pooblastila Frank bo zopet padel

Pariz, 30. junija. AA. (Havas.) Seja parlamenta se je začela sinoči ob 21. Prvi je dobil besedo poročevalec finančnega odbora Schmidt, ki je obrazložil, zakaj je finančni odbor sprejel vladni zakonski načrt o pooblastilih. Poslanec Xavier Vallat je nato postavil predhodno vprašanje in opozoril na to, da so socialisti in komunisti leta 1934 napadali Bonnet kot finančnega ministra, sedaj ga pa sprejemajo. Kot pristaš ortodoksnih finančnih načel bo Bonnet lahko zapeljal državo v velike preizkušnje. Za njim je poslanec Colombe, član radikalne levice, predlagal, da naj se debata odloži.

Poslanec Colombe je napadel zelo ostro ljudsko fronto in rekel, da je ona spravila državo v ta finančni položaj. Ob koncu svojega govora je rekel, da ne bo glasoval za pooblastila in zahteval, da naj se debata odloži. Član republikanske levice Marcel Héraud je navedel vse finančne ministre levčarskega kartela, ki so vsi od leta 1924 do 1932 imeli večino v parlamentu, pa so vsi doživeli neuspeh svoje finančne politike. Finančna politika se ne more voditi sama zase, ampak mora biti vključena v vso državno politiko. Vlada naj najprej razloži svoj program. Če hoče vlada zaupnico parlamenta, potem naj ministri povedo ali so voditelji ali pa samo sluge svojih strank. Nato je govoril poslanec Gaston Bergery, ki je rekel, da vlada ljudske fronte že drugo leto trdi, da bo prevrnila finančne magnate ali pa bo sama padla. Če se Blumova vlada po glasovanju v senatu ne bi umaknila, bi padla kot žrtev tečajev na borzi. Chautemps je zamenjal Bluma in Bonnet Auriola. Toda vlada je zopet v zagati. Prav tako obstoja tudi nespornost med ministrom za zunanjo politiko in pa zunanjo politiko strank vladne večine. Tudi v notranji politiki se težave večajo. Finančni minister se je odločil za politiko finančnih strokovnjakov in sicer se naj dosežejo davki z devalvacijo in inflacijo. Toda tega francosko ljudstvo ni hotelo. Ljudska fronta želi, da se tudi v zunanji obliki kaj spremeni. Nacionalna unija postaja tako skrajna točka vseh levčarskih zakonodaj. Toda kaj bo delavstvo reklo na vse tole in ali bo šlo zopet na ulice? Zato zahteva Bergery, da naj se sestavi resnično vlada ljudske fronte, ki naj izvede vse svoj program. Kar se tiče zunanje politike, se naj Francija osvobodi vseh bremen, ki hočejo, da naj samo ona ščiti mir v Evropi. Francoski narod ne želi, da bi mu vladali bančniki, ampak želi, da naj se združi vse delovno ljudstvo. V razpravo v poslanski zbornici.

Izjava francoske vlade:

„Prevzeli smo ogromna proračunska bremena“

Pariz, 30. junija. AA. Uradna izjava, ki jo je večerja popoldne prebrala v parlamentu nova vlada, pravi med drugim:

Vlada bo posvetila vse svoje moči delu za mir in socialni napredek ter bo vzdrževala kontinuiteto sedanje politike prizadevanj, da zagotovi mir z vsemi narodi, ki si ga želi samo na podlagi pravičnosti in spoštovanja neodvisnosti vseh. Ohranili bomo posebno prijateljstva in ostali zvesti Zvezi narodov, prizadevajmo si, da razširimo področje mednarodnega sodelovanja. Francija se hoče vzdržati vsake grožnje, prav tako pa tudi ne bo trpela nobenih groženj.

Ničesar ne bomo opustili, da ne bi dvignili do najvišje stopnje obrambnih sil za zaščito varnosti domovine. Upamo, da bodo prizadevanja za pomirjenje in medsebojno razumevanje, ki jih neumorno nadaljujemo, prinesla pričakovane plodove. Pošiljamo prisrčen poziv vsem narodom in vsem vladam, da bi iskren pristavek v svrhu gospodarske pomoči in omejitve oboroževanja zbudil upanje v trajno sodelovanje med pomirjenimi narodi.

Vlada ne bo dovolila, da se kakorkoli krši socialna zakonodaja ter se bo prizadevala, da se netvarni socialni mir in vzajemno spoštovanje sklenjenih pogodb, kakor tudi, da se nadalje razvijajo in vrste v normalno gospodarsko življenje naroda. Vlada tudi računa na uvidenost vseh prizadetih, tako delavcev kakor delodajalcev. Treba je nadaljevati započeto delo brez obotavljanja, upoštevajoč pri tem gospodarske možnosti. Odmor ne pomeni popuščanja, kakor tudi ne prenehanja delavnosti. Skrb za splošno koristi vajuje vladi dolžnost, da izdela načrt dela, ki bo povedal, kako hočemo delati. Tako bo vlada zahtevala od parlamenta, naj postavi na dnevni red več zakonov, kakor predlog

zakona o razširjenju kolektivnih pogodb, predlog zakona o zakupu in predlog zakona o trgovinskih dolgovih. Kakor hitro bo mogoče, bomo zahtevali, naj se sprejme zakon o amnestiji, zakon o tisku ter zakon o reformi pouka. Prav tako bomo zahtevali, da se izvede organizacija kmetijstva. Če bo potrebno, bomo podvzeli nove ukrepe mimo prvotnega programa. Mi smo iskreni pripadniki zadovoljitve tudi drugih potreb, ki izvirajo iz vzajemnostnih interesov vseh. To je vse naloga demokracije.

Vlada prevzema nase težka proračunska bremena. Poštenje nam nalaga dolžnost, da obvestimo javnost, da se potrebne reforme, ki jim vlada ne bo odrekla popolne pozornosti, morejo izvesti in da bodo učinkovite po naporu gospodarskem in finančnem ozdravljenju, ki ga pričakujemo za državo. Najbolj nujna dolžnost vlade je v tem, da brez obotavljanja povzame odločne ukrepe, da zaduši zlorabe spekulacij, da reši zlate rezerve, omogoči olajšanje državne blagajne, nadaljuje napore, da uravnateži proračun, izvede nadzorstvo nad cenami in končno pospešuje narodno gospodarstvo. Finančni minister bo izročil predsedstvu poslanske zbornice predlog zakona posebne važnosti, ki daje vladi široka pooblastila, ki so potrebna, da nastopi z odločnostjo in močjo v splošnem interesu države.

Senatorji so Bluma odhlonili

Vladno izjavo bi bil moral v senatu prečitati podpredsednik vlade Leon Blum. Toda senat se je temu uprl, ker ga je Blum pred dvema dnevoma na shodu napadel. Blum izjavo ni mogel prebrati in je iz senatne dvorane odšel med protestnimi vzkliki senatorjev.

Bitka na Amurju

Japonske torpedovke potopile sovjetsko Napetost na Daljnem vzhodu hitro narašča

Tokio, 30. junija. c. Sovjetske čete so zasedle pred nekaj dnevi otočje na levem bregu reke Amur. Japonska vlada je takoj naročila svojem veleposlaniku v Moskvi, da naj vloží ultimatum v zunanjem ministrstvu, češ da naj ruske čete takoj odstopijo to otočje mandžurskim četam, prav tako pa se naj takoj umaknejo iz tega vodovja ruske torpedovke.

Litvinov je takoj pristal na japonsko zahtevo in izjavil, da se naj obe vojski umakneta toliko in tako dolgo od te meje, da se bo diplomatskim potom ta spor razčistil. Japonski veleposlanik je snočič sporočil to svoji vladi, ki je pristala na ruske predloge o diplomatskih direktnih pogajanjih, ki naj razčisti lastnost te otkov na temelju diplomatskih pogodb iz leta 1858 in 1860. Zjutraj so v zunanjem ministrstvu že izjavili, da je napetost med sovjetsko Rusijo in Japonsko zaradi tega zelo postila.

Toda popoldne ob 15. uri je generalni štab objavil, da je zjutraj neka ruska torpedovka streljala na japonske in mandžurske oddelke. Ti so takoj odgovorili in razvila se je kratka bitka. Vendar podrobnosti še manjkajo.

Tienčin, 30. junija. c. Po zadnjih vesteh je rusko amursko obrečno brodogrje prejelo povelje, da naj takoj odpluje na mesto, kjer je ob otokih v Amurju bila zjutraj napadena ruska torpedovka. Brodogrje plove z vso bitrostjo na določena mesta. Dozdej je 10 ruskih torpedovk že priplulo na mesto spopada.

Reuter ve poročati, da je bila ruska torpedovka prva napadena. Napadena torpedovka je kmalu nato utonila, druga torpedovka pa je hudo poškodovana. Več mornarjev je hudo ranjenih.

Tokio, 30. junija. c. Japonski uradni krogi izjavljajo, da je japonski veleposlanik v Moskvi prejel nalog, da mora odločno protestirati v Moskvi proti napadu sovjetske torpedovke na japonske in mandžurske oddelke. Japonski diplomat je moral opozoriti sovjetsko vlado, da so japonski in mandžurski oddelki prejeli povelje, da naj takoj izvajajo vse represalije.

Kje je

maršal Blücher

Varšava, 30. junija.

V sovjetski Rusiji je zavladala prava bolezen, ki že skoraj vsakega človeka sumniči špijonaže. Vsi količjak vidnejši politiki režima so v nevarnosti, da delijo usodo bivšega šefa generalnega štaba Tuhačevskega, ki je tako rekoč odprl serijo špijonov v službi inozemstva.

Sicer pa poročajo, da je Tuhačevskij v resnici špijonarjal. Francoska vlada je namreč prosila prijateljsko sovjetsko vlado, naj ji pošlje dokumente, iz katerih se razvidi, da je bivši šef generalnega štaba rdeče armade med drugim izdal neki velebiti tudi one francoske načrte o utrdbah na zapadni meji in njeni obrambi za slučaj napada, ki jih je spoznal ob priliki svojega bivanja v Franciji. Moskovska vlada je to storila in se je baje pričepila, da je Tuhačevskij v resnici te skrivnosti izdal agentom tuje velesile.

S skrbjo se sprašujejo, kaj je z maršalom Blücherjem, vrhovnim poveljnikom armade Daljnega vzhoda, ki je bil poklican v Moskvo, da priča proti Tuhačevskemu, pa se doslej še ni vrnil na svoje mesto. Dasi ni bilo še ničesar objavljenega, pa se je izvedelo, da je Stalin imenoval na njegovo mesto generala Kamalitova. V Kanaas so dospele vesti, da se je v Kijevu, kamor je Kamalitov dospel na poti na Daljni vzhod, uprla posadka rdeče vojske, zasedla kolodvor in zahtevala, da se Kamalitov vrne v Moskvo, ker vojska

Hodža napoveduje:

1. Sodelovanje med MZ in Rimsko zvezo
2. Vstop Bolgarije v ta delokrog

Praga, 30. junija. AA. ČTK: Predsednik vlade dr. Milan Hodža je večerja v Bratislavi otvoril kongres zveze organizacij za ZN. V svojem govoru je poudaril zvezoob ČSR do ZN. Dr. Hodža je posebno opozoril na izjavo treh ministrskih predsednikov držav Male zveze, ki so poudarili, da žele okrepitev ZN in da so proti vsakemu poskusu, ki hoče oslabil položaj te ustanove v svetovni politiki. ZN bo postalo močnejše, če se bo lahko naslonilo na verigo pokrajinskih paktov in med temi pakti bo podonavski pakt važen temelj.

Zbliževanje med dvema gospodarskima blokoma, med blokom Male zveze in blokom držav

rimskega protokola je omogočila, da smo dosegli važne uspehe. Misel, da naj tudi Belgarija vstopi v ta sistem, je bila sprejeta zelo ugodno. Upamo, da velesile ne bodo proti načelu največjih ugodnosti med državami Srednje Evrope in da nam bodo omogočile, da se začnemo pogajati s svojimi sosedji, velikimi in malimi. Države Srednje Evrope ljubosumno ščitijo svojo politično in moralno suverenost spoštujajo pri tem načelo nevmešavanja v razmere drugih držav. Svoj govor je Hodža zaključil z izjavo, da hoče ČSR sporazumno sodelovati z vsemi državami.

Nj. kralj. Vis. knez namestnik Pavle in ministrski predsednik dr. Stojadinović na slavnostih v Nišu

Domači odmevi

Kakšnega „poslanca“ ima Ljubljana

Na praznik sv. Petra in Pavla se je ob 10. uri zvečer odpeljal tudi Rajko Turk v Belgrad. Z istim vlakom je odhajal tudi minister dr. Miha Krek. Naenkrat je Turk pričel kričati in nato tuliti. Iz čudne zmede glasov, ki so od njega izhajali, je bilo mogoče razumeti le eno: Na gavge, na gavge a klerikalci, u—u—u—u... Gospoda Turka je huje in huje lomilo, očitno je bilo, da ga trese antiklerikalni krč. Se je spuščal čudne glasove, nekdo je skočil po vrč mrzle vode. Toda medtem se je gospod Turk že v vagoniral in ni bilo več časa, da bi režeža pomohli. Ali mu je v vlaku kaj odleglo, ne vemo, ker je lokomotiva potegnila. Pač pa se je bati, ker je v takem stanju, da se mu v skupščini napad ponovi. Pomilovanja je vreden, še bolj pa Ljubljana, ki ga ima za „poslanca“.

Denuncijanti se izgovarjajo z zmofo

Pofarji so v Slov. Narodu denuirali Ljubljane, da so ob pogrebu narodnega mučenika Dolinarja pač razobesili črne zastave, ne pa tudi na Vidov dan. Ko smo jih trdo prijeli za njih denuncijantski jezik, naj navedejo imena tistih hišnih posestnikov, ki so to storili, pravi, da so se zmotili, ker so pozneje, ne kar v jutru, izobesili zastave. Toda pustimo to... tako zaključuje. Torej, zmotili so se. Ko bi pa na njih „zmoto“ nihče ne reagiral, bi pa šla po celi državi kot pristno serviranja resnica o protidržavnosti Slovencev, za kar že redno poskrbi nalašč za to najeti in plačana banda ovaduhov. Ko bo denuncijantska klika dobila na hrbet par sodnijskih tožb, bo šele prav uvidela, kako se je „zmotila“.

Kaj je z „Jutrovim“ incidentom

Glasilo JNS je hotelo izkonstruirati nekakšen incident, ki naj bi se pripetil v nedeljo zvečer med Sokoli in udeleženci tabora slovenskih fantov in mož. V resnici je pa tisti mimohod potekel precej drugače, kakor piše glasilo JNS. V nedeljo zvečer je prišla iz Laškega skupina Sokolov in sicer 30 do 40 no številu. Na ulici se je sprehajalo mnogo ljudi. Ko so videli, da so se ti Sokoli začeli zbirati v četverostope, se je nekaj Celjanov pridružil tem, da se jih je nabralo največ 130 oseb. Že pred kolodvorom je te Sokole posvarila policija, da ne smejo hoditi po ulicah v sprevidu, ker nima oblastnega dovoljenja za to. Leti pa se niso zmenili, ampak so šli v četverostopu po Žerjavovi in Prešernovi ulici in kričali »Živijo Sokoli!«. »Dol s separatisti!«, »dol s Korošcem!« in prepevali sokolsko himno. Pred trgovino Putan je ustavila sprevid policija in jih še enkrat posvarila, naj se razidejo. Sokoli so hoteli predrti policijski kordon in volili: »Mi se ne damo!« nakar je planil sin poslanca Prekorška med policaje, jih razrazil in šel naprej. Prav tako je storilo še več fantov, ki so ležli ob kraju kordona naprej po ulici. Na Dečkovem trgu so se ustavili in zopet ponovili že poprej omenjene vzkliče. Očitno so bili namenjeni na Glazijo, kjer so se vršile zadnje priprave za mogočen tabor. Ko so stali ob Dečkovem trgu, so prišli iz Glazije pravkar naši fantje, ki so začeli vzklikati »Živijo dr. Korošec!«, »Živijo vlada!«, »Živijo kralj Peter!« in prepevali slovenske pesmi. Medtem je stražnik odpeljal na stražnico Prekorška Tugomirja in Leskovska Adolfa iz Gaberja, zadnji je namreč udaril policijskega agenta po rami. Ko so Sokoli videli, kako velika množica prihaja nasproti, je nekdo zaklical Sokolom »Razhodi!« nakar so se začeli umikati nazaj po Prešernovi ulici. Naši fantje so nato, ne da bi koga izzivali, dostojanstveno odkorakali po Prešernovi ulici. Pozneje Sokolov ni bilo več videti na ulici.

Fašistično združenje

V Belgradu se govori, da JNS zbira svoje ude po vsej državi in da so posebno živahni razgovori med taks zvanim Jugoslovanskim klubom, oziroma med dr. Baričevićem in med Božo Jevtičem, ki je prvak kluba JNS. Govori se, da se nameravata oba kluba zvezati z Zborom Dimitrija Ljotića v nekako jugoslovensko fašistično koalicijo. Logično bi bilo!

Gnusne metode

»Samouprava«, glavno glasilo JRZ, piše o žalostnem dogodku v Laškem, kjer so 20. junija trije člani Sokola in politične organizacije JNS raztrgali državno zastavo. List pravi, da preko take slučaja ni mogoče iti kar tako mimo, zakaj take metode doslej niso bile v našem političnem življenju v navadi in vsak pošten človek se mora nad tem zgražati in jih z gnevom obsoditi. Kajpak so ti dični člani organizacije JNS v Laškem storili to zato, da bi potem podtaknili to zločinsko dejanje svojim političnim nasprotnikom. Ker JNS ne more drugače živeti, če ne denuncira druge, da so protidržavni, in ker za to nima nobenih dokazov, pa so skušali trije njeni člani

Sokoli v Laškem preskrbeti tak dokaz na tak podoben način. Računali so na to, da Belgrad ni poučen o razmerah in da bodo lahko sporočili, kako so »klerikalci« raztrgali državno zastavo. Taka gnusna politika zasluži splošno narodno preziranje.

Razgovori v Zagrebu

Te dni je odpotoval v Zagreb dr. Milan Gavrilović, ki ga je poslala zemljoradniška stranka k dr. Mačku. Med obema politikoma se vršijo razgovori, ki naj privedejo do načelnega sporazuma. Zemljoradniška stranka g. Joce Jovanovića, ki je, kakor znano, del tako zvane belgrajske združene opozicije, bo imela skupščino meseca julija in bo zavzela baje končno stališče napram hrvatskemu vprašanju. Pravijo, da se bo postavila na isto stališče, kakor se je nedavno postavila Davidovičeva stranka, to je, da so Slovenci, Hrvati in Srbi tri posebne narodne individualnosti, ozir. da bo resolucija zemljoradnikov še ostrejša. To najbrž pomeni, da se bodo zemljoradniki postavili na stališče popolne federacije.

Seja Narodne skupščine

Nov kovani denar dobimo

Belgrad, 30. junija. m. Po daljšem presledku se je danes dopolnje sestala narodna skupščina na svoji 44. redni sešnanek. Skupščina, ki je bila napovedana za 10. uro, se je pričela ob 11. ko so vstopili člani kr. vlade s predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu. Vladni poslanci so ob tej priliki člane kr. vlade burno pozdravljali.

Dežurni tajnik Dragomir Stojadinović je sporočil, da je finančni minister predložil skupščini v pretnes zakonski osnutek o umaknitvi starega kovane denarja iz prometa ter o kovanju novih novcev. Za svoj zakonski osnutek zahteva finančni minister nujnost. Zaradi tega mu je Čirić takoj podal besedo. V kratkem govoru je nato finančni minister pojasnil zahtevo nujnosti. Za danes je finančni minister omenil samo to, da so med razlogi za ta finančni osnutek potrebe prometa. Finančni minister je še izjavil, da imamo sedaj preveč kovanega denarja po 50 Din, ki leži brez koristi v Narodni banki, na drugi strani pa imamo premalo konvencij po 50 in 25 par, ki so v prometu zelo potrebni zaradi kupne moči našega denarja. Skupščina je nujnost sprejela ter oddala v pretnes finančnemu odboru. Prečitana je bila še cela vrsta zakonskih predlogov, ki jih je kr. vlada predložila v pretnes skupščini. Tako predlog trgovskega ministra o spremembah in dopolnitvah zakona o industrijski avtorini, dalje enajst konvencij, ki jih je skupščini poslal zunanji minister, zakonski osnutek pravosodnega ministra o novem trgovsko-pomoškem zakonu. V ratifikacijo je bila predložena uredba o osrednjem fondu bratovskih skladnic. Predloženo je bilo tudi poročilo, da je finančni odbor izvolil člane za anketni odbor glede proučitve vprašanja nafte. Odbor za proučevanje zakonskega osnutka o prekrških je dokončal svoje delo ter predložil skupščini svoje poročilo.

Sledile so številne interpelacije. Vložili so jih tudi dr. Riko Fux in Rajko Turk na notranjega ministra ter Mravlje na ministrskega predsednika dr. Stojadinovića.

Skupščina je prešla na dnevni red ob četrti na 1. Pretresali so poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Po poročilu obeh poročevalcev je izjavil finančni minister, da kr. vlada sprejema predlog ter priznava 614 proslilec razne dosmrtno mesečne podpore.

Narodna skupščina je nato z vsemi glasovi proti petimi sprejela poročilo odbora za prošnje in pritožbe v načelu in v podrobnosti.

Zakonski osnutek, s katerim priznava Narodna skupščina navedenim 614 proslilec stalno dosmrtno mesečno podporo, je parlament odstopil v pretnes senatu.

S tem je bil današnji dnevni red skupščinske seje izčrpan, prihodnja pa je sklicana za jutri popoldne ob 10. Na dnevnem redu so tri interpelacije poslancev na posamezne ministre.

Dosmrtno mesečne podpore dobijo:

Belgrad, 30. junija. m. Med številnimi proslilci, ki jim je danes Narodna skupščina priznala dosmrtno mesečne podpore, so tudi naslednji Slovenci in Slovenke: Marija Osana iz Ljubljane dobi stalno mesečno dosmrtno podporo v znesku 200 din, Angela Ažman iz Novega mesta 200 din, And. Gabršček iz Ljubljane 300 din, Ida Vidic iz Ljubljane 200 din, Amalija Košir iz Škofje Loke 200 din, Jože Klekl iz Črešnjec 600 din, Antonija Vazner iz Velenja 250 din, Martin Cimerman iz Maribora 250 din, Rudolf Murnmeier iz Maribora

„Nadzorovanje“ Španije

London, 30. junija. c. Na seji pododpora za nevmesavanje sta grof Grandi in von Ribbentrop v imenu svojih vlad odločno odklonila francosko-angleški načrt o izvajanju kontrole okoli Španije. Oba diplomata sta posebno poudarjala, da Italija in Nemčija ne moreta prepustiti kontrolo Angliji in Franciji zaradi tega, ker vzdržujeta ti dve vladi diplomatske odnose samo z vlado v Valenciji, ne marata pa pravno priznati nacionalistične vlade.

London, 30. junija. b. V zvezi z včerajšnjo sejo nevrtnega odbora piše »Daily Mail«, da je ministrski predsednik Chamberlain vodil pogajanja z vodilnimi člani kabineta glede stališča Anglije za primer, če bi nevtralni odbor propadel. List ponavlja vesti, ki so že včeraj krožile v diplomatskih krogih, da bo namreč Anglija v tem primeru priznala pravice obema strankama v Angliji, bo pa še tudi v bodoče ostala popolnoma nevtralna. Angleška prepoved o izvozu orožja bo ostala še naprej v veljavi.

Portugalska je dala odpoved nadzornikom na svoji meji

Popoldne je angleška vlada prejela iz Lisbone obvestilo, da je portugalska vlada sklenila povabiti angleške opazovalce vzdolž portugalsko-španske meje, da naj se umaknejo s portugalskega ozemlja. Ti opazovalci so v imenu odbora za nevmesavanje izvajali kontrolo nad tem odsekom španske meje. Angleški veleposlanik v Lisboni je o tem obvestil svojo vlado danes popoldne. Ta vest je izzvala veliko nezadovoljnost v Londonu. Kmalu nato je vlada objavila, da bodo njeni opazovalci vkljub temu še naprej ostali na portugalski meji. Kako se bo ta novi spor razvijal bo zelo zanimivo, ker je silno zanimivo, da je Portugalska na tak način sklenila odločiti angleške komisarje s svojega ozemlja.

Po bojiščih

Valmacede zasedena

Salamanca, 30. junija. AA. (Havas). Uradni dopisnik nacionalističnega vrhovnega poveljstva objavlja naslednje novosti z baskovskega bojišča:

Nacionalistične čete nadaljujejo svoje prodiranje ter so zavzele več novih postojank. Po zavzetju Padina, Espaldasece, Sohice in Gijona de Angosture, nadalje višine 382 in 596 med Arbaliso in izviro reke Pozanče so naše čete dosele do enega km pred važnim mestom Valmacede. Vladne čete so iz Valmacede odstranile večji del prebivalstva. Naše čete bodo mogle, ko bodo smatrale za potrebno, vkorakati v omenjeno mesto.

Pretekle noči so bili porušeni mostovi, ki so jih naši pionirji zgradili čez tamošnje reke in

večje potoke. Zaradi pogostega deževja so vode narastle v vseh rekah in potokih ter mostovi niso mogli vzdržati njihovega pritiska. Nacionalistične čete so morale ponovno gaziti čez nekatere reke in potoke do vratu v vodi, da bi zavzele objekte, ki jih jim je določilo njihovo poveljstvo.

Uradno poročilo, ki je prispelo nekoliko kasneje pravi, da nacionalisti prodirajo še naprej na baskovskem bojišču. Zavzeli so več vasi v rudarskem delu pred Bilbaom. Sovražnik je zastoj poskušal ustaviti prodiranje. Ob 12.30 so nacionalisti vkorakali v Valmacedo. V mestu se je predala četa baskovske milice. Nacionalisti nadaljujejo prodiranje v smeri proti zahodu. Nacionalistično topništvo je snoči ob 23. uri začelo bombardirati prestolico.

Bilbao, 30. junija. AA. Po kratkem odmoru je nacionalistično letalstvo danes ponovno začelo delovati na severnem bojišču. Popoldne je pehota nadaljevala prodiranje in je zavzela zelo važne postojanke na vrhovih Mansanu, severnozhodno od Valmacede in vasi Pondonsales, La Piedra in Ozeran v severozahodnem odseku fronte pri Valmacedi. Nacionalistične prednje čete so tu oddaljene le še 6 km od meje pokrajine Santander. Tudi oddelki čet, ki prodirajo južno od Valmacede v zahodno smer, da se združijo z nacionalističnimi četami, ki operirajo v odseku pri Villarcaju, so dosegli svoj cilj.

Ameriški izseljenci

se zahvaljujejo Slovincem

Belgrad, 30. junija. m. Jugoslovanski izseljenci, ki so prispeli semkaj, so biti tekom včerajšnjega dne sprejeti pri predsedniku vlade dr. Stojadinoviću. Nato so si ogledali razne znamenitosti prestolice. Pripravljali odbor za sprejem izseljencev jim je priredil sinoči v prostorih hotela »Srpska krona« banket. Povabljeni so bili predstavniki vseh tukajšnjih narodno-obrambnih, kulturnih in narodnogospodarskih organizacij ter časnikarji. Na razne pozdravne govore je odgovoril predsednik »Srpskega društva« v Pittsburghu. Najprej se je zahvalil za prisrčen sprejem ter poudarjal navdušen sprejem, ki so ga Slovenci pripravili našim izseljencem na Jesenicah in v Ljubljani. Za časa banketa se je naš dopisnik razgovarjal z izseljenci, ki so večina Srbi. Na vprašanje dopisnika o vtisu, ki so ga dobili ob vstopu v Jugoslavijo, so mu, videč, da je slovenski časnikar, dejali: »Prosim vas, javite v vašem listu, da je bil sprejem na Jesenicah in v Ljubljani naš najuspešnejši dan. Posebno nas je presenetilo navdušenje in manifestacija ljudstva, ki nas je ganila do solz. Najuspešnejše trenutke smo preživljali ob pozdravu bana dr. Natlačen in ob vzklikanju množice, ki nas je pričakovala. Sporočite vsem bralcem, da smo se takoj pri vstopu v Jugoslavijo počutili kot doma.«

Sah v Rogaški Slatini

Pirc prvak Jugoslavije

Rog. Slatina, 30. junija.

V včerajšnjem kolu (14.) se je vršila ostra borba med Pircem in Vukovićem, ki je bila šele danes po dvakratnem prekinjenju končana s Pircem zmagajo. S to zmago se je Pirc približal povsem trem inozemskim mojstrom in že včeraj zavzel mesto prvaka Jugoslavije.

V 15. kolu so igrali:

Saemisch : Neudorf remis; Nedeljković : dr. Kalabar remis; Sava Vuković : Matvejev remis; Gereben : König 1:0; Pirc : Tomović remis; dr. Trifunović : Schreiber 1:0; Bröder : Kostić remis.

Končno stanje je sledeče: Neudorf 9 in pol; on dobi tudi prvo nagrado. Pirc, Foltis, Saemisch po 9 točk. Ti si razdelijo od druge do četrte nagrade. Kostić, Bröder, Gereben, Vuković, Trifunović 7 in pol, Schreiber, Matvejev, König 6 in pol, Tomović 5, Nedeljković 3 in pol, Kalabar 3.

Danes bo na povabilo ravnatelja Zdraviliškega doma g. Gračnarja poslovilna večerja v restavraciji Aleksandrovič dom, kjer bodo razdeljene nagrade Turnir se je končal z lepim moralnim uspehom. Ves čas turnirja je vladalo med gosti domačini in inozemci veliko zanimanje za prvaka naše države.

Objava

Glavne zadružne zveze

Belgrad, 30. junija. AA. Na podlagi sklepa širšega glavnega odbora glavne zadružne zveze je danes njeno predsedstvo izdalo naslednjo objavo:

Glavna zadružna zveza ugotavlja, da je bil lanski način odkupa pšenice, olinatega semenja in suhih sliv po Privilegijani delniški družbi za izvoz kmetijskih proizvodov neugoden za malega proizvajalca zadružnika in da je večji del malih proizvajalcev, zapeljan s pogrešnimi informacijami, prodal svoje proizvode za neugodno ceno. Prav tako glavna zadružna zveza ugotavlja, da je imelo od ugodnih cen po večini korist malo število informiranih posrednikov, ki so imeli lani svojo najboljšo žetev. Smatrajoč, da morata služiti državna intervencija in povisek cen izključno v korist proizvajalcev, je glavna zadružna zveza mnenja, da se mora izvesti popolna reorganizacija Prizada tako v pogledu sestave upravnega odbora in uredništva kakor tudi njegovih delovnih metod. Popolna javnost poslovanja in najvišje sodelovanje z združništvom sta edino zmožna, da v celoti zadostita nalogi Prizada za zboljšanje cen v korist proizvajalcev.

Letošnja proslava zadružnega dne, ki bo v nedeljo 4. julija, bo na vsem svetu potekla v znamenju mirovne propagande. Ta miroljubni značaj bo imela proslava zadružnega dne pri nas, posebno na akademijah v Belgradu, Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu in Novem Sadu.

Sodelovanje z Jugoslavijo

Tednik »Obnova« (Pančevo) piše o proslavi majnske deklaracije in s tem v zvezi o sodelovanju Slovencev pri ustanavljanju in tudi pri kasnejšem upravljanju skupne države. Poudarja pomen dr. Korošca pri tem delu: »Dr. Anton Korošec, in z njim tri četrtnice Slovencev, z vsemi močmi sodelujejo pri ustanavljanju in utrjevanju naše skupne države. Tu je na odgovornih mestih: v parlamentu, v vladi.« Potem opisuje nekatere druge politike, ki imajo tudi precej ljudstva in seboj, pa le bolj od daleč opazujejo Jugoslavijo in čakajo, kdaj jim bo izpolnila njihove zahteve. Zaključuje: »Za nas Srbe, ki se zavedamo, koliko nas je stala ustanovitev te prve svobodne države vseh južnih Slovanov, je zdaj prilika, da se vprašamo: Koliko kdo sodeluje s to našo nacionalno tvorbo? — Pa tudi to vidimo, prav zato hvala Slovincem!«

Belgrajske vesti

Belgrad, 30. junija. m. Danes je bila seja upravnega odbora Narodne skupščine, na kateri je bilo podano poslovno poročilo. Na seji so bile določene tudi smernice za sestavo polletne bilance Narodne banke.

Kriza franka na vrhuncu

Padec franka — Frank ne beleži na borzih

V noči od ponedeljka na torek je francoska vlada sklenila, da zapre pariško in ostale borze. Uveden je moratorij za plačila v inozemskih devizah in v zlatu. To bo trajalo za časa posvetovanj v francoskih zbornicah. Posledice teh ukrepov so se poznale takoj na vseh inozemskih borzih. Nekatere borze so ustavile notiranje franka, druge zopet pa so zabeležile velik padec franka. Tako je danes frank beležil v Curihi samo še 18,05, dočim je še v torek beležil 19,475. Na naših borzih je notica franka izpadla, bila pa je v ponedeljek s primom še 193,62—195,06.

Ves lanski devalvacijski dobiček, ki je služil za vzdrževanje nove paritete franka z zlatom, je bil porabljen in potrebno bi bilo načeti še preostale zlate rezerve Francoske banke. Finančne težkote se množe in iz ekspezeje novega finančnega ministra Bonnetta je razvidno, da potrebuje država letos še 17 milijard frankov za kritje tekočih potreb in za vrnitev v letu 1937 zapadlih posojil. To bo prizadejalo še velike težave, čeprav je vlada priskočila k prvemu zaslonnemu sredstvu. Najeli hoče pri Francoski banki 10 milijard frankov, toda ta pot ne vodi do sanacije. Vsekakor se nam obetajo še resni zapletljivi na finančnem polju okoli franka. Važno vprašanje je tudi, kako se bosta zadržali k temu položaju Anglija in Amerika, ki sta lani sklenili z Francijo žentlmski sporazum.

Namen francoske vlade je predvsem zatreti

špekulacijo z frankom, toda krize franka ni kriva samo špekulacija, ampak veliki odtok kapitala, ki ga je ceniti samo v juniju na nekaj milijard frankov. Nadalje hoče spraviti v ravnovesje državne finance, uvesti strogo politiko cen, da devalvacijski dobiček ne bo šel tako hitro v izgubo kot pri lanskim devalvaciji, ki ni prinesla izboljšanja v francoskem izvozu, pač pa povzročila veliko pasivnost bilance radi ogromnega povečanja uvoza, za kar je šlo na milijarde zlata iz Francije.

Ukrepi francoske vlade do danes še niso znani, računa pa se s tem, da bo Francija uvedla popolnoma vezano devizno gospodarstvo in da bo frank postal ravno tako na zlato nevezana valuta kot angleški funt. Vprašanje je, v koliko se bo ta politika mogla uveljaviti z istim uspehom v Franciji kot se je uveljavila v Angliji.

Angleški devizni izravnalni fond. Angleška vlada je pred nedavnim predlagala zbornicam povisane deviznega izravnalnega sklada za 200 na 575 milj. funtov sterlingov. Sporočila je tudi, da bo v bodoče vsako leto dvakrat objavila stanje sklada. Dne 30. marca letos je imel sklad po izjavah finančnega ministra Simona 267 milj. unč zлата, kar da pri ceni 140 šilingov vrednost 187 milj. funtov, niso pa bili tudi podani podatki o stanju deviz v skladu.

Posebno ljubezen je ljubljanska borza posvetila našemu izvozniku, dobro se zavedajoč, da s tem v najizdatnejši meri pomaga tako domači trgovini, kakor izvoznikom, a zatem tudi državi, pospešujoč dotok tujih deviz. Posebno pa se je interesirala za naš najvažnejši izvozni predmet — lakorekoe naš vsakdanji kruh — naš les! Predlogi, ki jih je dajala v svrhu ureditve te panoge našega gospodarstva še v času, ko sedanji krize ni bilo, se žal niso uresničili. Toda borza bo še nadalje vztrajala na tem, da se to vprašanje končno vendarle uredi, oziroma ne bo zamudila pravočasno opozarjati, če bi grozilo, da bi bila slovenska industrija in trgovina zapostavljena. Saj je borza dolžna hvala baš lesnemu gospodarstvu za največji odstotek vsega njenega blagovnega prometa, a zaupanje, ki si ga je doslej pridobila in odobravanje, ki ga je bila deležna s strani svojih mnogostevilnih klijentov v tu- in inozemstvu.

Z istim zanimanjem in ljubeznijo pa je gledala borza tudi za druge veje slovenskega gospodarskega življenja. Predvsem na žitno trgovino in mlekovsko industrijo, drugega svojega največjega klijenta, ki ga je svetovna kriza tudi brez milosti zadela. A borza vabi tudi vse druge gospodarstvenike, da se je poslužujejo, poudarjajoč veliko zaupanje, ki si ga je doslej pridobila in odobravanje, ki ga je bila deležna s strani svojih mnogostevilnih klijentov v tu- in inozemstvu.

Končno je omeniti še borzno razsodišče, ki je ves čas svojega delovanja lepo napredovalo in rešilo do danes v celem že nad 19.000 tožb, pri čemer so znašale skupne vložene terjatve blizu 80 milijonov dinarjev. Iz tega je jasno razvidno, da je naše razsodišče nadvse ekspeditivno in da je močno razbremenilo redna sodišča. Toda do nedeljenega ugleda in polnega priznanja je borznemu sodišču pripomogla predvsem stroga objektivnost, s katero je reševalo vsak posamezen zaupani mu slučaj, vsled česar je zaslovelo daleč preko naših meja.

Zahteve hrvatskega združništva

V ponedeljek, dne 27. junija je bila v Zagrebu XVI. redna glavna skupščina Združne zveze, katero je vodil podpredsednik Kamilo Firinger. Iz poročil, podanih na skupščini, posemamo, da je število članice naraslo od 206 na 218, zlasti je naraslo število nabavno-prodajnih združenj: od 49 na 61; značilno pa je, da se je zmanjšalo število kreditnih združenj od 106 na 105. Najtežje leto so lani preživele kreditne združenje, ki so morale izročiti svoje dolžnike-kmete Priv. agr. banki. Vendar pa je zadovoljivo znamenje, da je moglo že nekaj kreditnih združenj obnoviti svoje poslovanje. Gospodarske združenje so po svoji centrali (Zveza hrvatskih gospodarskih združenj), kateri pripadajo tudi članice Glavne zveze hrvatskih gospodarskih združenj v Zagrebu, izvozile 300 vagonov živine in svinj v Avstrijo, CSR, Nemčijo itd. za 18,1 milij. Din. ter vnovičle 800 vagonov svojih proizvodov za 9,9 milij. Din. Zanimivo je, da so obnovno poslovanja izvedle najprej one združenje, ki so imele na razpolago sredstva od stalnega malega varčevanja, katerega so uvedle že v prejšnjih letih. Ravno tako so se bolje odrezale

združenje v mestih, ki so tudi vpeljale hranilna kola za varčevanje po majhnih zneskih. Zveza sama je imela na koncu 1936 1274 milj. Din (1935 1302) vlog. Upnikov je bilo 1,6 (1,5) milij. Tekoči računi zvezenih članice za posojila pri zvezi so se zmanjšali radi odplačil od 14,8 na 14,7 milij. Ker je zveza pod uredbo, je sklenila izplačevati za prvih 6 mesecev lani vse vloge do 1000 Din po stanju dne 30. junija 1934. V drugi polovici je bilo starih terjatev realiziranih komaj toliko, da so se pokrili tekoči stroški in najpogotnejša izplačila. Končno je bila na skupščini sprejeta naslednja resolucija:

RESOLUCIJA

1. Združna zveza v Zagrebu se priključuje resoluciji Glavne združne zveze v Belgradu, s katero je ta energično stopila v obrambo svobodnega združništva ob neosnovanem in nepravičnem napadu trgovskih zbornic ob priliki predložitve zakona o gospodarskih združenjih.

Združna zveza skupno tudi z Glavno združno zvezo in vsemi združnimi zvezami, v katerih je organizirano svobodno združništvo v državi, zahteva tudi za združništvo ono svobodo ter one pogoje za delo in razvoj, kateri mu pripadajo po njegovem splošno znanem pomenu za gospodarstvo, socialni in kulturni dvig širokih slojev našega naroda.

2. Združna zveza v Zagrebu prosi vse odgovorne faktorje, da omogočijo združništvu nov zamah v organizaciji kmetijskega kredita, kar ne bo samo v korist kmeta, ki je jedro te države, ampak tudi v splošno korist za vse gospodarske stanove, ker se z gospodarsko okrepitvijo kmeta krepi vse narodno gospodarstvo.

3. Združna zveza v Zagrebu, nasledujoč delu Prizada, zahteva reorganizacijo i sestave i metod dela te družbe, v tej smeri, da bo združništvu omogočen odločilni vpliv na delo in upravo Prizada, ker bodo samo tako zaščiteni interesi producenta in ker bo samo tako užival popolni plod svojih krvavih naporov.

4. Ob predložitvi uredbe o silosih, zahteva zveza v interesu i producentov i konsumentov, da bodo silosi osnovani po faktičnih gospodarskih potrebah posameznih krajev, in sicer na združni podlagi, ker bo samo tako zaščiten, da bodo silosi odgovarjali oni svrhi, za katero se imajo zgraditi.

5. Združna zveza prisrčno pozdravlja pojav skupnega nastopanja hrvatskih združnih zvez ob priliki letošnje proslave mednarodnega združnega dne v Zagrebu in želi, da naj bo to zora novega dne, ko se bo vse hrvatsko združništvo zedinilo in z zedinjenimi močmi delalo na gospodarskem, socialnem in kulturnem dvigu hrvatskega naroda.

6. Združna zveza v Zagrebu ugotavlja, uvažujoč načelo samopomoči, da se more kreditno združništvo obnoviti samo z lastnimi močmi i uvedbo obveznega stalnega varčevanja. Samo na ta način more priti kmet do kmetijskega združnega kredita, brez katerega danes živi, brez katerega pa si ni moglo zamisliti razvoja in napredka kmetijskega gospodarstva.

Nov pravilnik o kontroli izvoza sadja. Iz Belgrada poročajo, da pripravila kmetijsko ministrstvo nov pravilnik o kontroli izvoza sadja. Vsak izvoznik bo moral biti registriran pri Strokovnem odboru za sadje v zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Na paketih, ki se pošiljajo v inozemstvo, mora biti naznačena kakovost kakor tudi znamka tvrdke. Uvaja se tudi standardiziranje blaga. Pravilnik vsebuje tudi kazni za izvoznike, katerih blago ne bi odgovarjalo predpisom.

Motorni vozovi za progo Belgrad-Dubrovnik. Ker je bila tudi na tretji licitaciji najnižja, je brodska tvornica vagonov dobila naročilo gl. ravnateljstva drž. žel. za 7 motornih kompozicij za progo Belgrad-Dubrovnik. Ena kompozicija stane 4,7 milj. din, skupno torej znaša vrednost naročila 32,9 milj. din.

Ka el Belgrad-Maribor. Iz Belgrada poročajo »Jugoslovanski kurir«, da se približujejo pogajanja poštnega ministrstva z mednarodno kabelsko industrijo glede kablja Belgrad-Maribor koncu, ker so v glavnih potezah že zaključena.

Izvoz siliv. Računa se, da bomo imeli letos za izvoz okoli 2000 vag. siliv.

Naš kliring s češkoslovaki. Po češkoslovških poročilih je naš pasivni saldo v prometu s češkoslovskimi narasel od 114,68 milj. kron dne 28. maja na 117,25 milj. kron dne 24. junija 1937.

Povečanje izplačilnih kvot pri Jugoslovanski banki v Zagrebu. Razmere pri naših denarnih zavodih se vedno bolj normalizirajo. Tako pročajo sedaj iz Zagreba, da je Jugoslovanska banka zvišala prosto mejo za vse stare vloge v tekočih računih (do 20.000 din, ob začetku leta so bile proste samo vloge do 10.000 din). Nadalje izplačuje za vloge v tek. računih od 20.000 do 100.000 din 5%, za vloge na knjižice od 10.000 do 20.000 din 10%, za vloge

na knjižice od 20.000 do 100.000 din 5%. (Doslaj so bile hranilne vloge proste samo do vsote 5000 din.) S tem je banka objavila svojo izplačilno kvoto za II. polletje 1937.

Vilhar, d. d. na Sušaku. Za 1936 je izkazan dobiček v znesku 65.860 din (1935 58.954 din), tako da se izguba iz prejšnjih let zmanjša na 0,15 milj. din. Glavnica 5,0, brutodonosi 1,25 (1,66) milj. din.

Likvidacija: Union-kin, d. z. o. z. v Celju.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini tvrdke Bela — Motnik, premogokopne družbe v Celju, narok za sklepanje poravnave 18. avgusta, oglasiti se do 10. avgusta.

Borza

Dne 30. junija.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzih neizpremenjen v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling se je v Ljubljani okrepil na 8,29—8,39, v Zagrebu na 8,265—8,365, v Belgradu na 8,35—8,45.

Grški bini so beležili v Zagrebu 32,65—33,35, v Belgradu 32,25 blago.

Nemški čeki so v Ljubljani beležili 12,68—12,88, v Zagrebu 12,69—12,89, za konec julija 12,60 do 12,80, za sredo avgusta 12,58—12,78, za konec avgusta 12,60—12,80. V Belgradu so beležili 12,5635 do 12,7635.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.322.783 dinarjev, v Belgradu 3.560.000 Din. Efektini promet je bil v Zagrebu slab, dočim je v Belgradu dosegel 596.000 Din.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 h. gold.	2391.16—2405.76
Berlin, 100 mark	1744.02—1757.90
Bruselj, 100 belg.	734.19—739.26
Curih, 100 frankov	996.45—1003.52
London, 1 funt	214.41—216.47
Newyork, 100 dolarjev	4322.26—4358.57
Praga, 100 kron	151.64—152.74
Trst, 100 lir	228.44—231.53

Curih. Belgrad 10, Pariz, 18,05, London 21,575, New York 437,375, Bruselj 73,75, Milan 23, Amsterdam 240,15, Berlin 175,15, Dunaj 81,90 (81 90), Stockholm 111,25, Oslo 108,425, Kopenhagen 96,325, Praga 15,24, Varšava 82,90, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,55, Buenos-Aires 132,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 88,50—89, agrarji 51,50—53, vojna škoda promptna 407—408, begluške obveznice 74,50—75,50, 4% severni agrarji 51—53, 8% Blerova posojilo 95—96, 7% Blerova posojilo 85—86,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 98,50—100.

Zagreb: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 89 denar, agrarji 51,50—52,50, vojna škoda promptna 406—408, begluške obveznice 75—76,25 (76), dalm. agrarji 71,50—72 (srednji komadi), 7% Blerova posojilo 86 blago. — Delnice: Narodna banka 7,150 denar, Priv. agrarna banka 194—196, Trboveljska 250 blago, Danica 35 blago, Isis Osi. livarna 180—190, Osi. eladik. tov. 160—190, Dubrovačka 370—400, Jad. plov. 370 denar, Oceanska 280 denar.

Belgrad: Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 88,50 denar, agrarji 52—52,50, vojna škoda promptna 407,50—408 (407,50), begluške obveznice 76,25—76,50 (76,50), dalm. agrarji 74,25—74,50 (74,25), 4% severni agrarji 52,50 denar, 8% Blerova posojilo 95—96, 7% Blerova posojilo 86—86,50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar, 7% stab. posojilo 87—88. — Delnice: Narodna banka 7,140 denar (7,150), Priv. agrarna banka 193—198,50 (198).

Dunaj, 30. junija. Tendence ni bila neprijazna pri mirnem poslovanju. Češkoslovski papirji so beležili čvrstejša tečaja, avstrijski efekti so tendirali neenotno, v madžarskih pa je bilo le malo posla. Beležili so Donavsko-savsko-jadranska 61,75; delnice: Länderbank 86, Narodna banka 158, Ferdinandova severna železnica 1,095 ex coupon, Steg 28,40, Steweng 28,25 ex coupon, Trboveljska 28,25 ex coupon, Alpine 43,75, Berg-Hütten 670 ex coupon, Rima Murano 92,50, Steyr-Daimler-Puch 212, Semperit 65,70.

Žitni trg

Novi Sad: Pšenica: bč. srem. 164—165, ban. 163—165, slov. 165—166, bč. potiska 169—171, — Korusa: bč. srem. 91—92, ban. 88—89. — Vse ostalo neizprem. Tend. neizpremenjena. Promet srednji.

Širite katoliško časopisje!

Kulturni obzornik

Gledališka kritika

«Vsak poročevalec je kritik časa! Kritika je vest časa!»

Ako zalistaš in brkljaš po Iheringovi oziroma Jacobsohnovi »Dramaturgiji ali Kerrovih »Zbranih spisih«, se ti izluči iz vsega tega ogromnega gradiva ponajveč troje tipov gledaliških recenzentov, na kakršne naletiš nasploh pač v vsakem dnevnem časopisju in literaturi, to so postavim: referent, impresjonist in — kritik.

Referat dejansko govori o delu; impresija o učinku tega; kritika konstruira enotnost dela in učinka ter zadobi tako vrednost.

Referent hoče biti objektivni; on pritiče objektu. Slika ga in opisuje. Njegovo največje delo je pripovedovanje vsebine, kateri navije še par stavkov o zastrtem duševnem dogajanju in pove hkrati skoraj že kot pripazko, kako mu je bila zgodba všeč. Še bolj kot svojo lastno zaznavo dostavlja k vrednotenju dela, pohvalo in uganjanje publike. Tako ostaja v razdalji in vidi dejansko samo snov. V zagovor svojega poklica služi upodabljačji umetnosti. Omenja letnico postanka dela in avtorjevega rojstva. Če pa se je kam zaglobil, zajame v zgodovino in primerja obravnavano snov s klasiko ali antiko. To je pravcati upodabljačji filister med recenzenti. Njegovo neseobno merilo do »stvari« ga oropa nemalokrat množično vrednotenje in s tem dožitka umetnosti. Njegovo poslanstvo je konservativno. N anoben način ne obsoja »novolarjenja«, dokler kajpak le še kje zaleze kako

Ihering, Jacobsohn in Albert Kerr, so trije največji in najbolj strupeni nemški gledališki teoretiki in kritiki.

primo z že obledelim -izmom ali ga vzporeja s kakim pravilom umetnosti, denimo iz Aristotela. — Večne primere s Shakerpearjem, Schillerjem, Goethejem ali naliki s tem oziroma z onim velikim igravcem prejšnjega veka, udusijo vendar že v kali vsak nastanek nove literarne smeri oziroma vsake mlade igravske generacije. — Referent skuša podati le »stvar« samo; motri pa to stvar samo skozi kulturna očala velikih učiteljev ali po mnenju sodobnikov, če že vendarle hoče soditi subjektivno, kakor, postavim, impresjonist.

Impresjonist je popolno nasprotje referentu. Lastni »jaz« mu je začetek in konec vsega. »Kako jaz vidim«, je njegov moto! Le kar je njemu všeč, je dobro, kar mu ne dobroka, je slabo in za nič. Delo mu je brez njegove lastne sodejavnosti nepomembno. Če vzporeja in gradi referent razno svoje vrednotenje iz že trdno ustaljenih in priznanih dognanj, tako je važna za impresjonista le senjnost. On vrednoti le iz trenutnega počutka. Vse, kar cika po davnini, ga dolgočas in šele debelo presenečenje ga pozanima. Njegovo poslanstvo je brezobzirno. Njegovo nehanje je snobizem. Impresjonist prenaša delo v svojo »zamisel«. Nasprotno od referenta ne pripoveduje kdovekak rad vsebino drame. To je zanj samo snov, on pa hoče le duha. Le ta pa se ni porodil samo iz njegovih lastnih možgan; on sicer nikoli ni študiral, ampak preletel domala vse znanosti. Za estetično vrednotenje kakega dela se je založil s kopo alorizmov iz estetičnih sistemov. Pozna samo lubezen in sovraštvo, toda nikake pravičnosti. Poglavitna mu je sodeba svoje lastne presoje. Predpostavlja svojo avtoriteto in ne dokazuje ničesar. Sovraži logiko in sistem. Iz svoje domene ustvarja spet sam nekaj, kar nalikuje umetnosti — nareja nasilno umetnost iz umetnosti. Le s pomočjo umetnostnega stila ali denimo boljše umetničnosti se mu bolj ali manj »posreči« reprodukcija njegove zamegljene impresije. Je umetniško najbolj nadarjen med recenzenti — nikakor pa ne umetniško najbolj kritičen: njegova vrednotenja niso nikakor dognanja in razsodbe.

Nad okostenelim referentovim motenjem do objektivnega dela in puhlo zahtevo impresjonistovega »jaza« se dviga pogojno sama iz sebe ustvarjajoča se objektivnost resničnega kritika. Zanj so referentove objektivne raziskave kakor impresjonistova subjektivna samovolja samo ob sebi umetni predpogoji njegovega poklica. Kakor vsak drugi, ki je do dela bodisi že v prijaznem ali sovražnem odnosu, je subjektiven tudi kritik. Toda on preiskuje z vsemi sredstvi, ali je njegov dojem porojen in izpeljan prirodno iz doživljene snovi ali izumetničeno. Stremi po objektivnosti, med tem ko ne skuša prodreti in ugotoviti samo učinka dela, temveč tudi avtorjevo umetniško namero. Tako skuša zaletiti pred vsem posebno, svojstvene zakonitosti umetniškega dela, ki bi se sicer radi nezrelosti in nespretnosti tega ali onega mladega talenta porazgubile. Nemalokaterikrat odkrije pesnikov umetniški smoter v popolnoma razumljivi, prijemljivi obliki, med tem ko v umetniku samem še onstran zaznave ideja le prikrito tli. Objektivnost skuša doseči s primerjavami podobnih umetnostnih oblik kakor umetnostnih doživljev. Tako zadobi iz primerjav vseh svojih pozitivnih kot negativnih posledkov enotnost svoje sodebe, ki se preuredi v ne-nekakšno splošno umetniško razsodo. Ne služi mu pa ta samo kot avtomatično delujoč sistem, v katerem je pripravljen za vsaki umetniški slučaj da ali ne. Kajti ta »sistem« sloni samo delno na objektih, delno pa črpa od impresij subjekta. Ta umetniška razsoda ne korenini nikoli v svojih dogmah, temveč se širi in bogati od dogodka do dogodka. Toda vsako še tako subjektivno kritiko umetniško doživljeje je ujeta in zaglobljena v zaznavi njegove kritične biti. In tako postane sodeba v zvezi z vsemi preostalimi izsledki v nekakšni »pogojni objektivnosti«. Dobljena je pa metoditčno iz dojema: zato je v njegovem rezultatu odprta in pripravljena za diskusijo. Možno, da kritik nemalokaterikrat zaide in se vara, pa vendar zamore doznati kritičen bravec s pomočjo metoditčno izpeljane sodebe iz neke vsesplošne umetnostne raz-

soje, kako je kritik mogel in moral priti in se dokopati do svoje hvale oziroma graje. Peter Malec.

»Sviraljke s udarnim jezičkom«. Predstojnik umetniškega razreda Jugoslovanske akademije v Zagrebu ter ugleden hrvatski skladatelj in muzikolog dr. Božidar Sirola je izdal doslej največje svoje delo pod imenovanim naslovom »Djela Jugoslovanske akademije«, zvezek 32, strani 392 z mnogimi ilustracijami, Zagreb 1937). Po kratkem informativnem uvodu je avtor najprej obdelal pisčali brez meha in potem one z mehoma ter razne druge instrumente, njih tehniko in njihov odnos do narodnega življenja in običajev. V svoji temeljiti razpravi prinaša avtor rezultate dolgoletnih raziskovanj na terenu ter arhivski in fotografski material iz raznih muzejev in pisemne podatke prosvetnih delavcev na polju folklore. Dr. Sirola je s svojim delom objasnili nekaj osnovnih vprašanj glede starosti teh pisčali in glede njihovih odnošajev do kulturnih stopenj davnega časa, čemer je vnesel mnogo novih vpogledov v proučevanje evropskih muzičnih instrumentov. Cena 160 Din. Naroca se pri Jugoslovanski akademiji znanosti in umetnosti v Zagrebu, Zrinjevac 11, ali v knjigarni S. Kučlija, Zagreb, Hlica 30.

»Jugoslovanska žuma«, mesečnik za proučevanje vprašanj gozdarske politike in gozdnega gospodarstva, prinaša pod uredništvom ing. Slobodana Baranca sledečo vsebino v junjski številki: Claneč ing. Dimitrija Bure, Vnovčevanje bukovke lesa in Krivajinem bazenu in gozdnih upravic Srednje Bosne. — Poročila o izvozu in uvozu gozdnih proizvodov ter pregled položaja na trgu, pregled lesnih kontingentov, vprašanja denarnega prometa, gibanje cen, prometna obvestila, poročila o društvi, delavskem vprašanju, lovstvu, književnosti, združenjih itd. ter vesti iz Ministrstva za gozdove in rudnike. Cena posamezni številki 8 din, letno 80. Uredništvo in uprava: Stiska ulica št. 11-1 — Belgrad 8. — Na razpolago so še prejšnje številke.

Najbolj južno mesto na svetu

Najbolj južno mesto na zemlji se imenuje Ušuaia. To je malo mesto s kakimi 1600 prebivalci na Ognjeni zemlji. To je že dovolj veliko število ljudi, če pomislimo, da je Ognjena zemlja najbolj južni košček Argentine, kjer prebiva vsega skupaj le 20.000 ljudi. In mesto Ušuaia je glavno mesto tega zapuščenega ozemlja. Med tistimi 20.000 prebivalci Ognjene zemlje pa je mnogo na pol divjih Indijancev.

Mesto Ušuaia leži na največjem izmed tistih otokov, ki iz njih sestoji Ognjena zemlja. Mesto stoji na južni obali tega otoka, in sicer na 54 stopnjah 48 minut južne širine. Prebivalci mesta gledajo proti severu s snegom pokrite gore, proti jugu imajo pa morje. Mesto pa, dasi je najjužnejše, skoraj da ne pozna solnca. Vsak dan namreč v tem mestu dežuje in je sploh tako hladno tukaj, da morajo v sobah kuriti poleti in pozimi. Vendar pa razlika med poletjem in zimo ni tako velika, kakor je v naših krajih. Toploter res pozimi pade na 20 do 25 stopinj, toda poleti se ne dvigne čez 10 stopinj vročine. Bolj vroče je poleti le redkokdaj. Torej razlika med zimo in poletjem tukaj ni prevelika, kar napravi podnebje tega mesta udobnejše, kakor bi si človek splošno mislil. Razlike v toploti je samo kakih 35 stopinj v letu, kar je znatno manj kakor v drugih krajih Južne Amerike, kjer je večkrat do 50 stopinj razlike. Čeprav je tukaj toliko dežja, vendar je podnebje precej zdravo, kar sledi iz dejstev, ker so prebivalci tega mesta zelo zdravi ljudje. V to mesto pošiljajo zdravniki bolnike tudi s toplejših krajev. In bolnik, ki ni že prav na smrt bolan, tukaj ozdravi.

Mesto leži sredi ledene, snežene in kamnite puščave, ki je zloglasna patagonska puščina s svojimi redkimi trnjevinami grmiči še pravi raj. V mestu in v okolici namreč ne raste prav nobena stvar ter je treba vsa živila, celo meso, jajca, surovo maslo in mleko uvažati iz severnih krajev. Ker pa je mleko težko vsak dan sproti uvažati od tako daleč, uživajo prebivalci navadno mlečne konzerve ali konzervirano mleko v zaprtih posodah. To je že zaradi tega treba imeti v zalogi, ker prihaja v mesto le malo parnikov. Saj ni čuda! Je pač to mesto tako silno daleč od glavnega mesta Argentine, da znaša razdalja med Buenos Airesom in Ušuaio 1500 morskih milj. (Ena morska milja pa je 1854 metrov!) Po tej progi pa vozijo samo majhni parniki. Če tak parnik vozi kar naravnost ter se med potjo ne ustavlja, potrebuje za vso pot kakih 6 dni. Ker pa se ladje med potjo ustavljajo v raznih vmesnih lukah, traja pot take ladje do najbolj južnega mesta sveta iz glavnega mesta Argentine po 10 ali pa še več dni.

Kadar torej pripluje v luko tega mesta kak parnik, je to za vse mesto velik dogodek. Parnik pripelje seveda v mesto živo, kar pa v taki samotni se ni vse. Parnik pripelje tudi po več tednov stare časopise in novice ter včasih tudi kakega potnika. Zato se tedaj zbere v luki takorekoč vse mesto ter pričakuje sledi dogodkom iz zunanega sveta. Ljudje torej niso docela odtrgani od zunanjega sveta. Sicer pa jim dobro služi tudi radio, ki ga vse poslušajo in so prebivalci takorekoč vedno na tekočem glede vsega, kar se zunaj v svetu velikega dogaja. Prebivalci

imajo v mestu tudi kino in gledališče. Toda kdo bo hodil vedno v kino gledat stare filme, ki zaradi oddaljenosti ne morejo biti vedno najnovejši ter se zato vsaj teden dni ponavljajo eni in isti.

Zato ljudje zgodaj zvečer hodijo spat ter tako varčujejo tudi z razsvetljavo. Sicer pa imajo v mestu električno razsvetljavo ter v večini hiš vpeljeno tudi centralno kurjavo. V mestu, ki je bilo nekdanje glasovito kazenska kolonija za velike zločince, stanujejo po večini vladni uradniki in pa nekaj zdravnikov. Vsi ti delujejo v poslopih vladnih uradov. Nekdanje tako strašna kaznilnica pa je sedaj moderno urejena ter ni prav nič več strašna.

Najboljši dokaz, da so razmere v kazenski koloniji sedaj lepo urejene, je to, da marsikak kaznjeneec, kadar prestane svojo kazen, ne gre več domov, marveč ostane kar v mestu, kjer je prebil toliko let v kaznilnici. Mesto se mu je torej priljubilo in mu postalo druga domovina.

Slika z zadnjih kronanjskih slovesnosti na Angleškem: Novo letalo, ki ga doslej še niso pokazali v javnosti in ki ga je mogoče voditi od daleč, je letalo po zraku ter je zažgalo privezan balon. Te letalske parade se je udeležilo 200 bombnih letal in 50 lovskih letal.

Paznik kaznilnice ob eni ponoči skozi linico: »Ali še ne spite?«
»Se ne,« je odvrnil vlomilec, »tako nenavadno se mi zdi, da sem sredi noči v postelji.«

Kitajke se udeležujejo tekme v veslanju na jezeru Lotos pri Nankingu. Zmagale so tri kitajske dijakinje, ki jih kaže slika.

Uradni seznam angleških baronov

Pred nekaj dnevi je na Angleškem izšel uradni seznam angleških baronov. Kakor je morada komu znano, na Angleškem baronskega pridevka ne nosijo vsi člani tiste družine, marveč ga smejo nositi le rodovinski poglavarji. Kadar umrje tak poglavar rodovine, baronski pridevek podeduje njegov naslednik. Zato se seznam angleških baronov vsako leto močno spreminja, zaradi česar je te sezname treba vsako leto sproti popravljati. In tudi dopolnjevati, ker kralj vsako leto prav gotovo imenuje nekaj novih baronov. Letošnji seznam ima tudi imena 10 novih baronov, katere je kralj povzdignil v baronski stan ter jim je podelil baronsko plemstvo. Imena vseh baronov pa so zaznamovana po vrsti in po tekočih številkah. Današnja Anglija ima vsega skupaj 1566 baronov.

Na čelu vseh baronov po vrstnem številčnem redu je baron, ki ima silno dolg naslov: »Sir Hickman Beckett Bacon of Thronack Hall«. To je prvi baron angleške krone in je prvi med »prvo deveterico«, to se pravi med tistimi deveterimi baroni, ki morejo dokazati, da so njihovi predniki že 22. majnika leta 1611. bili povzdignjeni v barone. »Baron št. 1« je naslednik starejšega brata tistega slavnega angleškega kanclerja Francisa Bacona, katerega je že kraljica Elizabeta leta 1578. podelila.

njeni v barone. »Baron št. 1« je naslednik starejšega brata tistega slavnega angleškega kanclerja Francisa Bacona, katerega je že kraljica Elizabeta leta 1578. podelila.

Baronski naslov pa ni prazna beseda, marveč je s tem naslovom združeno tudi uživanje velikega premoženja, posestva, ki spada k baronskemu naslovu. Kdor torej podeduje baronski naslov, ta podeduje tudi tisto baronsko posestvo, ki spada k baronskemu. Če pa se zgodi, da ni nikogar, ki bi se mogel po pravici potegovati za tak baronat, čigar dosedanj lastnik je pravkar umrl, tedaj naslov ugasne in posestvo pripade kroni.

Od začetka sedanjega stoletja so angleški vladarji nenavadno radodarno delili baronske naslove. Zato število baronov raste takorekoč od leta do leta. Zdi se, da bo 20. stoletje postalo tudi rekordno stoletje za baronske naslove. Samo leta 1919. je tedanji angleški kralj podelil nič manj kakor 43 novih baronskih naslovov. Teh so bili deležni zlasti tisti, ki so se v svetovni vojski posebno odlikovali ter so angleški domovini storili velike usluge.

Rimljani so sovražili gore in gorjance

Res je zanimivo, da rimski pisatelji skoraj nikjer in nikdar ne govorijo o gorah, če pa že kje govorijo, takrat prav gotovo ne hvalijo lepote gor, temveč tožijo, da so tisti kraji nepopisno pušči. Rimljan, ki je sicer imel precej smisla za naravne lepote, jih je občutil, opeval in opisoval, če so te naravne lepote bile kje ob sinjem morju, za gore pa mu ni bilo, niti italijanskih gor niso cenili.

Latinski pisatelj Strabo sicer opisuje, kako so šli na goro Etno, toda v tistem popisu je vse le naravoslovna znanost, nikjer pa nobene besede o lepoti razgleda s te gore. In vendar so tudi Rimljani bili alpinisti, kakor bi rekli dandanes. Zlasti pa se je pri njih razvila alpinistika od časov cesarja Avgusta, ki je od leta 15. pred Kristusom začel z največjo vztrajnostjo graditi velike ceste čez Alpe. Toda tiste alpske ceste niso služile tujskemu prometu skozi alpski svet, temveč so bile namenjene le vojaštvu, katero je moralo po teh cestah v divje severne kraje, da je tako varovalo rimski imperij in rimsko trgovino.

Ko so tako gradili ceste po divjem gorskem svetu, so spoznali, da je življenje v teh gorah docela drugačno, kakor pa so ga bili vajeni v razmeknutem Rimu. Zato so radi videli, da se je njihova mladina dalj časa mudila v teh divjih pokrajinah, da je tako lažje pozneje premagovala vse ovire. Izprevideli so tudi, da so ti planinski prebivalci drugačni, kakor pa oni. Že leta 95. pred Kristusom so rimski vojskaši dobili ukaz, naj natančno preiščejo vse obljude gorske doline ter naj brez usmiljenja pokoljejo vse ljudi, ki jih bodo našli. To so vojaki res naredili, kolikor se jim je pač posrečilo. Toda že 43 let kasneje so isti planinci bili znova že tako močni, da so napadli sedanji Trst.

Tako je vodstvo rimske države uvidelo, da mora planinam posvetiti več skrbi. Zato so pošiljali v te kraje posebno izvežbane ljudi, ki so bili za službo v gorah posebno pripravljeni. Ti vo-

jaki so dobili posebno obleko in posebno denarno doklado. Prav tako skrbno odbrani in usposobljeni so bili rimski uradniki, katere so pošiljali v Alpe upravljati te province. Široke rimske obleke so seveda morali odložiti, zato pa so dobili tesnejšo obleko, ki pa je morala biti toplejša. Čevlji namesto sandalov so bili podkovani. Na hrbtu je imel vsakdo kapuco, v roki pa okovano gorsko palico. Stanovali pa so v šotorih, ki so bili prevlečeni z živalskimi kožami.

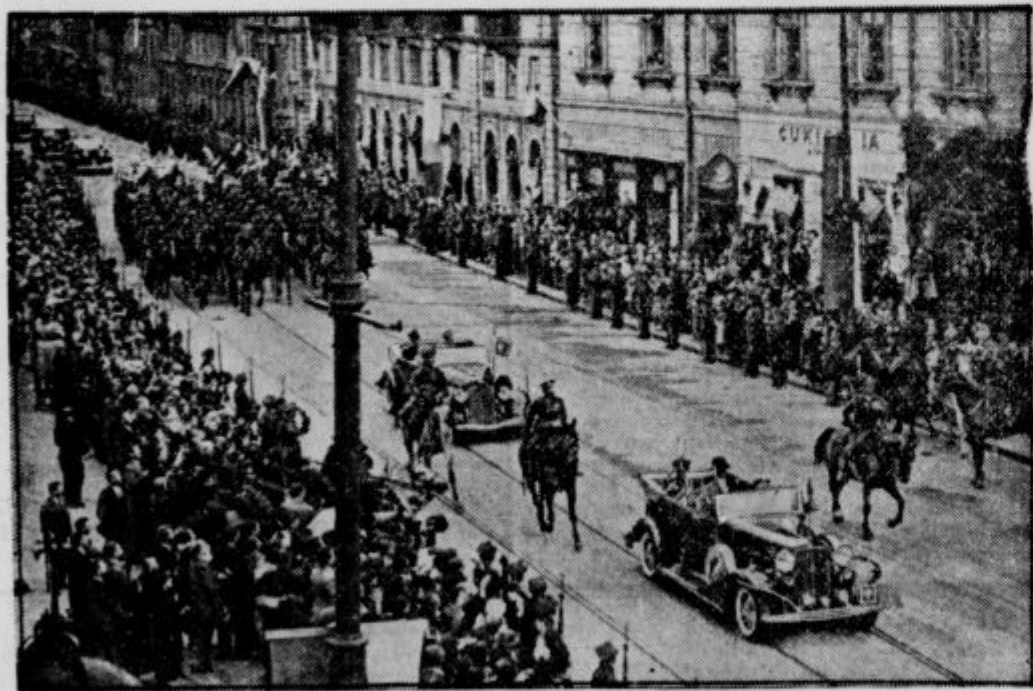
To so torej bili rimski hribolazci, kakor nam jih opisujejo. Napisi na kamnitih ploščah še pričajo, koliko so ti ljudje v teh krajih trpeli. Toda nikjer ni niti besedice o tem, da bi bili ti kraji morda lepi, da bi bile gore veličastne. Za vse te stvari Rimljan ni imel nobenega smisla. Rimljan je pač gojil alpinistiko, ker je tako velevala takratna korist rimske države.

Kakor torej vidimo, se Rimljan na svojih potovanjih ni prav nič brigal za lepoto narave, najmanj pa za lepoto gorske pokrajine. Pač pa je Rimljana zelo mikala umetnost ter je na svojih potovanjih po kulturnem svetu rad ogledoval dela lepe umetnosti ter to potem v svojih potopisih opisoval. V kolikor je kdo opisoval lepoto narave, se je navdušil samo za kako lepo morsko obalo, za tiho žuboreč potok ali za bujno in rodovitno ravan. Samo po sebi umevno pa se je moralo zdeti vsakemu Rimljanu, da gorska pokrajina pač ne more biti lepa. Morda bi mogel kdo to tako razložiti, da so Rimljani v teh gorah imeli vedno le same težave in nevarnosti in da so gorjanci bili večni sovražniki rimskega imperija. Ni čuda, če so sovražili gore in da so jih imeli za grde. Zlasti pa pomehkužen človek ni mogel biti navdušen nad napori, ki jih je od njega zahtevalo življenje v gorah.

Gospa: »Iz vaših izpričeval je razvidno, da ste bili tekom leta v šestih službah.«

Kuharica: »No, vidite, to je ravno dokaz, kako se povod trgajo zame.«

Poljsko-romunske slovesnosti v Varšavi

Romunskega kralja so slovesno sprejeli v glavnem mestu Poljske, v Varšavi. V slovesnem sprejemu ga vozijo skozi glavne varšavske ulice.

Parada poljskih čet pred romunskim kraljem Karolom. Parade se je udeležilo več divizij poljskega vojaštva. Od desne na levo: Romunski kralj Karol, zraven njega predsednik poljske republike, nato romunski prestolonaslednik Mihael, zraven njega pa poljski maršal Rydz-Smigt.

Od povsod

45 minut poročena sta bila dva Američana. Newyorški trgovec John L. Wyon se je poročil s svojo mlado nevesto. Takoj po poroki sta sedla v močev avto in se odpeljala na ženitovanjsko potovanje. Moč je sam vodil avto. Čez 45 minut pa se je ženitovanjski avto prevrnil v reko Mississippi, kjer sta oba novoporočenca utonila.

Mednarodna trgovska zbornica, ki je sedaj zborovala v Berlinu, se bo leta 1939. zbrala na svetovni kongres v Tokiju.

Vsa zborovanja je prepovedala avstrijska vlada za ves čas, dokler traja tako imenovana tujskoprometna sezona v avstrijskih letoviških krajih. Ta prepoved je utemeljena s tem, da taka zborovanja večkrat motijo javni red in mir, s čimer se tujci, ki so prišli v deželo na odih plašijo in odhajajo.

Brzovlak se je zaletel v slepi tir na južno-angleški postaji Swanley. Vlak se je razbil. Mrtvih je bilo na mestu 5 ljudi, med tem je ranjenih mnogo več in bo tudi število mrtvih še narastlo.

Tovarna streliva je eksplodirala v Castelonu v Kataloniji. 4 delavci so bili mrtvi, kakih 30 pa je ranjenih, kakor uradno poročajo iz španskega rdečega tabora.

Velikanska vročina je začela mučiti nekatere države severne Amerike. V 4 državah je doslej od vročine umrlo že 72 ljudi. V nekaterih krajih države Kansas je silna vročina in suša uničila že večino poljskih pridelkov.

V novi francoski vladi je državni tajnik za kolonije Monerville, mož zamorskega rodu. Zraven njega stoji mornariški minister Campinchi.

Zadružni kongres v Ljubljani

Ljubljana, 30. junija. Ze štiri dni trajajoči kongres Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev se je danes zaključil. V ponedeljek zvečer je bil v frančiškanski dvorani zelo uspešen koncert društva »Sloga«. V torek je bilo glavno delo posvečeno sekcijam, ob 11 dopoldne pa je bil v »Zvezdi« koncert »Zarje«, zvečer pa predstava »Prodane peševce« v operi. Danes dopoldne se je konferenca plenuma Zveze nabavljalnih zadrug nadaljevala v kinu »Sloga«.

Popoldne ob 4 pa je bilo slavnostno zborovanje, kateremu so prisostvovali številni odlični predstavniki. Bili so navzoči: general Dodiš kot zastopnik Nj. Vel. kralja, mestni poveljnik general Popadič in podpolkovnik J. Pavlič v zastopstvu ministra za vojsko in mornarico, dalje načelnik Miloš Papič za finančno ministarstvo, načelnik Ivan Kavčič za generalno direktorijo železnice, želi direktor dr. Fatur, finančni direktor dr. Sedlar, kanonik dr. Tomaž Klinar za cerkveno oblast, mestni župan dr. Adlešič ter drugi odličniki. Prosvetnega ministra je zastopal inspektor prof. Dolencec, g. bana dr. Natlačen pa načelnik dr. Oreš.

Zborovanje v kinu »Sloga«, ki je bila okrašena s kraljevo sliko ter državno in mavrično zadružno zastavo, je otvoril predsednik Zveze nabavljalnih zadrug dr. Miloš Stibler. Zborovanja so je udeležilo od 983 pooblaščenih delegatov 286, ki pa so imeli pooblastila za 743 glasov. Sprejeto so bile udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, min. predsedniku dr. Stojadinoviču, finančnemu ministru dr. Letiču, notranjemu ministru in predsedniku Glavne zadružne zveze dr. Korošcu, tajniku mednarodne zadružne zveze Henriku Meaylu v Londonu, Hristovu Ganeyu, predsedniku bolgarskih zadrug in Mihajlu Avramoviču, predsedniku srbskih zadrug.

Prvi govornik je bil nato g. Klebl, predsednik železniške nabavljalne zadruge, ki je v svojem govoru naglašal, da ta zadruge slavi letos 15 letnico svojega obstoja ter je zato priredila sedaj ljubljanski kongres državnih nabavljalnih zadrug.

Obsežen govor je imel nato zastopnik čeških nabavljalnih zadrug g. Lustig, ki je naglašal v svojem govoru predvsem osnovno misel, da je za-

družništvo temelj demokratičnega političnega življenja v ašterni državi.

Naslednji govornik je bil prof. g. Dikov, ki je sporočil pozdrave v imenu bolgarskega zadružništva ter podčrtal uspehe, dosežene z delom bolgarskega zadružništva. V imenu avstrijskih zadružnikov je govoril g. Josef Presich, okolišni tajnik nabavljalnih zadrug Gradščanske. Opisal je težavno boje avstrijskega zadružništva, ki pa se je sedaj krepko razvilo in že premagalo sporne točke.

V imenu Glavne zadružne zveze Jugoslavije je govoril dr. Avguštin Juretič, ki je priznaval marljivo delo nabavljalnih zadrug za dvig zadružne misli in za napredek blagostanja državnih uradnikov. V imenu Zveze poljedelsko-kreditnih zadrug s sedežem v Novem Sadu je spregovoril g. Branko Avramović. Govorili so nato še nekateri drugi zastopniki zadrug.

Prosednik Stibler je nato podal še poročilo o delovanju Zveze nabavljalnih zadrug v preteklem letu, nato pa je imel univ. prof. dr. Veber idejno globok govor o zadružništvu. V svojem govoru je predavatelj povdarjal idejno resnico, da se mora kapital zbirati radi človeka, ne sme se pa človek uporabiti zgolj za zbiranje kapitala. Človek je edino bitje, ki pozna razliko med dobrim in zlom in zadružništvo je tu, da vzgaja človeštvo v smeri proti dobremu. Gospodarstvo je zaradi človeka tu in ni človek zaradi gospodarstva. Humanizmi v človeški preteklosti so se izmaličili in izkazali za nepopolne, toda zadružništvo je ideal sedanjosti in bo ostalo tudi edino pravo. Človek je središče sveta med gmo in med Bogom, h kateremu stremi. Zadružni ideali ga tudi vodijo k temu.

Izglasovan je bil nato obsežen predlog o resoluciji, ki povdarja potrebe in zahteve Zveze nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev. Resolucija ugotavlja, da ima Zveza okoli 150.000 članov državnih in samoupravnih uslužbencev, ki določajo svoje stališče do vseh gospodarskih vprašanj in do vseh drugih ustanov, ki nasprotujejo njihovu zadružnemu gibanju.

Iz odbora so izpadli letos 4 odborniki Zveze ter je današnji kongres njihova mesta izpopolnil. Jutri gredo kongresniki v Martuljek na Gorenjskem, kjer bo slovesno odprto letovišče za železničarje in za njihove otroke.

Velik požar pri Škocijanu

Škocijan pri Mokronogu, 30. junija.

Danes zjutraj je izbruhnil požar v vasi Zloganje v seniku posestnika Urbana Srnjaka. Goreti je začelo tako nenadno in neopazeno, da niso niti kose, ki so prav v tistem času odhajali na delo iz vasi, nič opazili. Slednjič so zagledali ogenj neke dekleta v pol ure oddaljenem Škocijanu, ki so šla tedaj žet. Alarmirana je bila gasilska četa iz Škocijana, ki je odhitela na kraj nesreče z motoriko. Plat zvona iz dveh cerkv je spravil na noge mnogo ljudi, ki so odhiteli na pomoč. Vendar se je ogenj širil z vsa naglico in sta zgoreli še hiši dveh sosedov. Čeprav so pri-

hitele na pomoč še tri gasilske čete iz Bučke, Grmulj in Dobrov, sta vendar bili v 1 uri upepeljeni do tal hiši in vsa gospodarska poslopja dveh kmetov, zgoraj imenovanemu in pa Mariji Hrovatovi. Tretjemu kmetu, Janezu Frkoluju, pa je zgorelo do tal gospodarsko poslopje. Od teh pogorelecev Marija Hrovatova niti zavarovana ni bila. Vsem trem je bila k sreči rešena vsa živina in deloma tudi pohištvo, dočim je vse drugo popolnoma zgorelo. Vrlim gasilec, ki so bili zares hitro na kraju nesreče in so se zelo potrudili, gre zasluga, da so požar omejili, vsaj brez njihove pomoči bi gotovo vsa vas zgorela.

Celje

30-letnice mature so obhajali v dneh od 27. do 29. junija maturanti iz celjske gimnazije iz leta 1907. V nedeljo popoldne je bil v hotelu »Evropia« banket, ki so se ga udeležili tudi bivši profesorji jubilarov gg.: prof. Cestnik Anton, prof. Josip Kardinar, gimn. ravnatelj v pok. Klement Kroft in prof. Jožef Kožuh. Po banketu so priredili jubilariti izlet v okolico, zvečer pa so se spet zbrali v hotelu »Evropia«, kjer so preživeli lep prijateljski večer. Proslave so se udeležili: odvetnik dr. Ernest Bast iz Amstelreda, odvetnik dr. Adolf Gistner iz Ober-Pallendorfa, novinar Janus Golec iz Maribora, odvetnik dr. Franc Heresch iz Gradača, dr. Anton Kosi, načelnik oddelka za soc. politiko in narodno zdravje pri banški upravi v Ljubljani, generalni ravnatelj Leykama in »Tagespost« dr. Julij Keil iz Gradača, odvetnik Kurt Kienzl iz Gradača, državni pravdnik Kurt Mejer pl. Kronau iz Welsa, odvetnik dr. Karl Mohr iz Deutschlandsberga, odvetnik dr. Anton Ogrizek v Celju, zdravnik dr. Martin Ogorevc iz Rogatec, prokurist tvrdke Westen dr. Albert Riha iz Celja, policijski svetnik dr. Franc Schuster z Dunaja, višji želez. uradnik Jurij Vuga iz Celja, okrajni zdravniški referent dr. Vladimir Vrečko iz Ptuja in Martin Vrzelač iz Soštanja. Proslave se niso mogli udeležiti: Franc Skaza, tajnik Združenja trgovcev v Mariboru, notar Josip Vimpolsek, sanitetni podpolkovnik dr. Andrej Arnssek, duhovnik Vaelav Jastrobnik, odvetnik dr. Aleksander Grosser iz Gollinga, veterinar dr. Maks Hölzer-Leskovar iz Gradača, zdravnik doktor Herman Matheis iz Gradača, odvetnik dr. Ziegfried Stern iz Leobna, prefekt Ivan Svoboda z Dunaja, živnozdravnik dr. Anton Tuetichert iz Zgoranje Bele, zdravnik dr. Beno Zöpnick iz Zell am See, odvetnik dr. Oton Zhuber pl. Okrog iz Velikoveca. Izmed maturantov je umrl lani prof. Ivan Tietzman.

Mestna občina celjska bo dala iz razpoložljivega kredita podporo kmečkim sinovom, ki bi obiskovali katero izmed kmetijskih šol. Prosilci morajo biti iz območja celjske mestne občine ter izpolnjevati pogoje za sprejem v kmetijske šole. Pravilno kolkovanje prošnje je vlagati v vložišču mestnega poglavarstva do vključno 15. avgusta.

Mestna elektrarna bo radi nujnih popravil v nedeljo, dne 4. julija t. l. ukinila dobavo toka za mesto od 7 do 12, za okolico pa od 7 do 13.

Edinosti čas na mestnem županstvu. V dobi od 1. julija do vključno 31. avgusta t. l. se uvede na mestnem županstvu neprekinjeni delovni čas, ki traja od pol 8 do pol 14. S pričetkom začasnega izprijemnega delovnega časa se ne izpremenijo za sprejemanje strank določeni časi.

Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15, 20.30 »Njegova tajnica«. V glavni vlogi pred kratkim umrla Jean Harlow.

Dr. Ivanocyjeva meščanska šola v Dolnji Lendavi slavi 80 letnico njegovega rojstva

Dol. Lendava, 28. junija.

Meščanskošolska mladina je proslavila v soboto, dne 26. junija na sicer bolj skromen, a tem bolj dostojen način pod vodstvom g. ravnatelja S. Dobernika kot režiserja in s sodelovanjem vsega učiteljskega osemdesetletnika tega velikega, žal vse prežgodaj umrlega in v zgodovini slovenskega Prekmurja nesmrtnega Evangelista.

Igrali so Golijevu mladinsko igro: »Princezka in pastirček«. Igralci, sami učenci tuk. meščanske

Peter Jereb 70 letnik

Prav vsi naši pevski zbori, zlasti na deželi radi prepevajo njegove poljudne, melodiozne pesmi, ki so navdahnjene pristno slovenskega duha. Njegov rojstni kraj je Cerklje na Goriškem. Rojen je bil dne 1. julija 1867. Stariši so mu zgodaj umrli in po končani ljudski šoli ga je vzel stric v Tunjce pri Kamniku. Veselje do glasbe ga je gnalo v orglarsko šolo v Ljubljani, ki jo je leta 1887 z odličnim uspehom končal. Nato je prevzel službo občinskega tajnika v Litiji, opravljal leta in leta organsko službo v litijski cerkvi, svetno petje je pa z veliko vnamo gojil pri pevskem društvu »Lipa«. Kot vojak-muzik je služil 4 leta pri 97. polku v Pulju in tam si je nabral novih glasbenih naukov. Skladal je vse življenje, napisal nešteto cerkvenih pesmi, ki jih je priobčeval v »Cerkveni glasbenici«, svoje posvetne skladbe je l. 1924 izdal v »samozaložbi«, nekatere so pa izšle v »Novih Akordih« in »Zborih«, precej jih pa čaka še obelodanjenja.

Med vsemi litijičani in okoličani splošno spoštovana dobričina, ki je kot litijski tajnik ljudem z naveti in dejanji rad pomagal, med pevec, ki jim je bil pravi pevski oče, uživa Jereb veliko spoštovanje.

Zato naj ga Bog ohrani čvrstega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja! Vrlenu kulturnemu delavcu, ki je podarjal pesem za pesmijo Bogu in narodu k sedemdesetletnici naše iskrene čestitke!

Prihova

Umrla je tu gospa Terezija Pučnik, posestnica na Dobrovi v mlinu, p. d. Straukova mama, v 78. letu starosti. Veličasten je bil pogreb. Udeležila se je pogreba Marijina družba z zastavo, šolarji in veliko ljudstva. Pevec so ji zapeli v cerkvi in na grobu. Rajna je bila zgladna gospodinja, verna mati 11 živih otrok in velika dobrotnica revežev. Za vse

dobro ji bodi Bog večni plačnik! — Umrla je Marijina družbenka Terezija Brdnik, p. d. Tušekova Terezika, tudi iz Dobrove, stara 75 let. Bila je v mladosti cerkvena pevka in odbornica Marijine družbe deklet. Tudi njo je spremljala Marijina družba z zastavo k pogrebu in so ji družbenke zapele nagrobnico. Izprosi ji Marija pri Bogu večno prebivališče!

Iz Julijske krajine

Cerkvene vesti. V Trstu se pričakuje dan na dan objava o imenovanju novega škofa. Uradni krogi drže imenovanje zelo tajno. Namiguje se na dosedanjega reškega škofa Santina. Drugi domnevajo, da bi ulegel bit msgr. Saverni (nekoč Zavrnik), župnik mestne bolnišnice. Ni pa izključeno kako presenečenje. — Za župnega upravitelja v Kašcerju v letu je bil postavljen novomašnik Stefan Cek iz Hrušice. Upravljal bo tudi sosednji Zamašk. — Dne 4. julija bo pel novo mašo na Kubeđu rojak L. Kocijančič, ki je dovršil bogoslovne nauke v Gorici.

Bosonogi karmeličani, ki so se pred 2 letoma naselili na Greti pri Trstu v območju rojanske župnije, so začeli letos graditi lastno rezidenčno a prostorno kapelo. Stavba bo do jeseni v surovem stanju dovršena. Pozneje kdaj nameravajo zidati večjo cerkev, ker se bo na Greti ustanovila posebna župnija.

Letina. Začetkom junija je po Primorskem nastopila izredno velika vročina in suša, ki je precej oškodovala nekatere pridelke: zgodnji krompir, grah, fižol. Sredi junija je zopet prišel dež, ki je izboljšal kmetove upe. Trta povsod zelo dobro kaže, žal da je že tu in tam pobila toča. Seno ima v Trstu zelo nizko ceno; suhe so okrog 12 lir za stot, kar je v sedanjih razmerah premalo. Za živino in les so se cene zelo izboljšale, Lesna industrija živahno dela.

Sport

Naši fantje — športniki

Cez dvesto slovenskih fantov in moš se je udeležilo v nedeljo telovadnih tekmah kot uvod za slavnostno prireditel. Pripravljali so se in pripravili. Dokazali so, da veje zdrav duh v zdravih telesih borec, ki jih je slovenska mati rodila. Nič več jim ni bilo treba skrivati svojega katoliškega in slovenskega prepričanja, javno so pokazali, da v dneh, ko so morali doma ostajati in se na skrivaj uriti, niso pozabili svoje sprtnosti in znanja, ki so jim ga v letih svobode nasprotniki zavidali. Celu vrsto mladev so nam

vzgojili v težkih dneh naši stari borci, naraščajo, ki je v kratkem čas napredoval tako, da bo kaj kmalu lahko z uspehom nadomestil staro gardo. Nasa moč so nam pokazali in moč naše narodne zavesti, ki je v vseh svojih vzvisenih težnjah in idealih in tudi v športnem delovanju vedno tesno povezana s sveto katoliško vero. Pozdravljamo in obhvalujemo vas, slovenski mošje in fantje, hvaležni smo vam, da ste tako strumno in zavedno pokazali, kaj znate!

Belgrad — Zagreb — Ljubljana

Lahko atletski troboj

V petek, dne 2. julija, pričetek ob 18.30, v soboto, dne 3. julija, pričetek ob 18 in v nedeljo, dne 4. julija ob 16 na igrišču ASK Primorja ob Tyrševi cesti.

Reprezentance imenovanih mest tekmujejo po svojih najjačjih lahkoatletih v troboju za pokal Nj. Vel. kralja Petra II. ter istočasno v medsebojnih dvobojih Beograd-Ljubljana, Beograd-Zagreb in Zagreb-Ljubljana.

V vsaki disciplini nastopajo za vsako reprezentanco po trije tekmovalci, v disciplini 100 in 400 m po štirje tekmovalci, v strelstvu po eno moštvo. Ocenjevanje: I. mesto 6, II. mesto 5, III. mesto 4, IV. mesto 3, V. mesto 2, VI. mesto 1 točka. Stafete: I. mesto 12, II. mesto 8, III. mesto 4 točke.

Polovična vožnja. Za troboj reprezentance mest Beograda, Zagreba in Ljubljane, ki se bo vršil v dneh 2 do 4. julija na igrišču ASK Primorja v Ljubljani pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. je odobren 50 odstotni popust na železničar ne samo za atlete, temveč tudi za ostalo občinstvo, ki bo prisostvovalo temu tekmovalstvu vsaj en dan. Vsak mora pri odhodu kupiti celo vozno karto in formular Obr. »K. 13«, katerega dobite na odhodni postaji, ter se s potrdilom pridelatelja v Ljubljani lahko brezplačno vrne domov. Vozno karto in formular se ne sme oddati pri izhodu s kolodvoru v Ljubljani.

Zadnji dnevi Wimbledona

V četrtfinalu wimbledonskega turnirja v Londonu je zmagal Nemeec von Cramm proti Avstralcu Crawfordu 6:3, 8:6, 3:6, 2:6, 6:2. Anglež Austin proti Amerikancu Grantu 6:1, 7:5, 6:4. Amerikaneec Parker proti Nemcu Henkelu 6:3, 7:5, 4:6, 4:6, 6:2 in Amerikaneec Budge proti Avstralcu Grantu 6:3, 6:1, 6:4. Od treh Amerikancev, ki so se placirali v osmino finala, je torej eden izpadel. Austin je proti Grantu zmagal mnogo lažje, kot se je po dosedanjih rezultatih Amerikaneec pričakovalo. Zelo ostra je bila borba med von Grammom in Crawfordom, ki jo je prvi odločil v svojo korist s preciznimi udarci. Henkel bi proti Parkerju mogel zmagati, pa ni znal izrabiti ugodne prilike, ki se mu je nudila v drugem setu. Velik uspeh je žel Budge, ki doslej še ni izgubil nobenega seta.

Single za dame: Sperlin: Curtiss 6:4, 6:4; Marble: Conquerque 6:0, 6:2; Jedrežowska: Andrews 6:0, 6:2; Scriven: Stammers 7:5, 6:3; Mathieu: King 1:6, 6:2, 6:0; Lizana: Nuthall 6:3, 6:2; Round: Valdene 6:1, 6:0; Jacobs: Wright 6:0, 6:3.

Double gospodov: Hughes-Tuckey: Aeschli-mann-Ellmer 6:2, 6:3, 6:2; Menzel-Mecht: Punčee-Palada 6:2, 6:2, 6:3.

Za vsakega nekaj

V svoji drugi tekmi je Roma z 1:0 zmagala nad splitskim Hajdukom. Obe moštvi sta igrali izvrstno. Italijani, ki so bili precej nedisciplinirani, so v drugem polčasu igrali samo z desetimi igralci, ker je bil levi krilec zaradi ugovaranja izključen. Sinoči je Juventus igral svojo drugo tekmo pri nas proti BSK-u v Belgradu.

V tretji odločilni tekmi za srednjeevropski pokal je dunajska Admira k Budimpešti premagala z 2:0 praško Sparlo. S tem porazom Sparle so vsi češkoslovaški zastopniki izpadli iz konkurence. Admira je zmagala zasluzeno. Sodil je Italijan Barlassina. Dunajska Vienna pa je premagala v Zürichu z 2:0 Jung Fellows in so s tem kvalificirala za drugo kolo.

Rezultati nedeljskih tekmah: V Rimu Lazio: Hungaria 3:2. Vse tri gole je zabil Pida. V Budimpešti Ferenčvaros: Slavija 3:1, na Dunaju

Avstrija: Bologna 5:1. Slavija in Bologna izpadla.

Nov svetovni rekord. V Los Angelosu je moštvo kalifornijske univerze postavilo nov svetovni rekord v štafeti na 440 jardov z rezultatom 3:11.8.

Madžarska je s 75:57 točkami premagala Nizozemsko v lahkoatletskem dvoboju. Doseženih je bilo nekaj izvrstnih rezultatov.

Jugoslavija: Avstrija. Naši teniški igralci se bodo prihodnji petek, soboto in nedeljo merili z avstrijskimi za srednjeevropski pokal v tenisu. Moštvi sta že določeni. Jugoslavijo bodo zastopali: Punčec, Pallada, Kukuljevič, Mitič, Schäfer in Radovanović. Avstrijo pa: grof Baworowski, Georg v. Metaxd, Hans Redl, dr. Kinzel, dr. Eggerth, H. Decher in Prosch.

Ameriško prvenstvo v plavanju je prineslo te-le važnejše rezultate: 100 m prosto Fick 1:00, 100 m hrblno Neunzig 1:14.9, 100 m prosto dame Ryan 1:14.1, 220 jardov hrblno dame Kompa 2:59.

Madžarska »amaterska« table-tenis igralca Szabados in Kelen bosta po posredovanju Angležev potovala na gostovanje prav v Avstralijo in na Japonsko. Pri tem prav gotovo ne bosta kršila principov amaterstva!

Internacionalna Boksarska Unija je odločila, da bo borba med Nemcem Schmelingom in Angležem Farrom določila novega svetovnega prvaka v boksu. Črna Louisa torej, ki je premagal prejšnjega svetovnega mojstra Braddocka, so kar v stran postavili.

Italijanska nogometna zveza je sporočila naši, da bo jeseni pustila prost termin za nogometno tekmo med Italijo in Jugoslavijo.

SK Jadran. Danes ob 18 naj se javijo vodji treh sledečih igralci: Pele, Brear, Stojner, Logar, Komar, Rogar, Gernad I. II. III. Kuleš, Kotar, Kocijan, Verbič, Izbič, Macarol, Zale, Jenko, Zadel. Važno radi bližnjega gostovanja! Tožni!

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov (slab-beat). V četrti dne 1. julija se bo vsila seja upravnega, tehničnega, kazenskega in finančnega propagandnega odbora ob 20 v pisarni Zveze Hotel Miklič (nova zgradba) na Masarykovi cesti. Udeležba vseh odbornikov strogo obvezna.

Vse klube odbora tekmovalce za maratonski tek se opozarja, da je start v nedeljo dne 4. julija ob 16 in ob 17. Ostali program za ta dan ostane neizpremenjen.

Ekspedizija SPD v Dauphine. V davkih od 7. do 22. avgusta t. l. namerava prirediti alpski odsek Osrednjega društva SPD ekskurzijo v Dauphine (Francoske centralne Alpe). Na programu so izključno visoke gorske ture. SPD v Ljubljani vabi one, ki se zanimajo za to ekskurzijo, da se prijavijo v društveni pisarni SP v Ljubljani Aleksandrova cesta 4/1, kjer prejmejo podrobne informacije.

Foto razstava planinskih slik bo priredila Zveza planinskih društev letos od 1. septembra dalje v Novem Sadu ob priliki letošnjega kongresa. Foto razstave se morajo udeležiti le člani v Zvezi včlanjenih planinskih društev. Za najmanjšo velikost je predpisana mera 18 x 24, za največjo velikost 30 x 40 cm. Slike je treba poslati najkasneje do 15. julija 1937 na naslov »Zveza planinskih društev«, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/1. Za najboljšo sliko so razpisane bogate nagrade. Planinci fotografirajte udeležite se v čim večjem številu navedene planinske foto razstave!

Radio

Programi Radio Ljubljane

Cetrtek, 1. julija: 12. Balalajke, mandoline in tamburice (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Koncert franc. operne glasbe (Rad. orkester) — 13.30 Nac. ura: Mesecni poi. pregled (iz Belgrada) — 13.50 10 minut zabave — 20. Harmonika igra (plošče) — 21.10 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) — 21.30 Koncert pevskega zbora »Cankari« — 21.40 Beethoven: Fidelio, uvertura (plošča) — 21.50 Tiho prihaja mrak... (Rad. orkester) — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Zvoki v oddih (Rad. orkester).

Petek, 2. julija: 12. Odmevi iz naših krajev (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Posmice ljubane, pesnice zabavne, nekaj za ples — in kitara vmes (Jožek in Jekica) — 14. Vreme, borza — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Narodne dolžnosti naše mladine (Karel iz Belgrada) — 19.50 Slov. šole v Ameriki (p. Kazimir Zakrjšek) — 20. Učenci: Iz Schubertove skicirke, fantazija (plošče) — 20.10 Beg z donosne grude (gđe. Kristina Hajner) — 20.30 Po domače! (Magistrov trio) — 21.15 Pevski koncert ge. Evgenije Valiani — 21.30 Cas, vreme, poročila, spored — 21.50 Angliške plošče. **Sobota, 3. julija:** 12. Druga za drugo plošča hiti v pisano vrsto veselih reči — 12.45 Vreme, poročila — 13. Cas, spored, obvestila — 13.15 Druga za drugo plošča hiti, v pisano vrsto veselih reči — 14. Vreme — 14. delopust (igra Rad. orkester) — 18.40 Psihonaalitična teorija gonov (g. prof. E. Hrovat) — 19. Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: O pomenu združništva (minister Djordjevič iz Belgrada) — 19.50 Pregled spreda — 20. O zunanji politiki (g. urednik dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Pratika za mesec julij — Besedilo oskrbljeno, napisal Niko Kuret. Izvajajo štiri radi. družine. — 22. Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Vesel konec tedna! (igra Rad. orkester).

Drugi programi

Cetrtek, 1. julija: Belgrad-Zagreb: 19.50 Narodne pesmi — 20.30 Humor — 21.50 Plesna glasba — **Dunaj:** 19.35 Nepoznane Offenbachove skladbe — 20.25 Ameriške pesmi — 21. Prenoš iz Solnograda — 22.30 Zabavni koncert — **Budimpešta:** 19. Madjarska glasba — 20. Igra — 22.05 Ciganška glasba — **Trst-Milan:** 17.15 Vokalni koncert — 21. Izbrane pesmi — 22. Komorna glasba — **Rim-Bari:** 21. Igra Praga: 19.35 Vojaške pesmi — 20.65 Gledališki prenos — **Varšava:** 20. Lahka glasba — 21.05 Plesna glasba — 22. Gledališki koncert — **Berlin-Praga:** 20.10 Plesna glasba — **Königsberg:** 20.10 Puceljova opera »Madame Butterfly« — **Strassburg:** 21.30 Pravljena legenda »Božja pot Rožice«.

VELIKA PRODAJA!

Moške spodnje hlače od 10—20 Din. Moške srajce od 18—28 Din. Moške nogavice od 3—10 Din in drugo blago po nizkih cenah pri

Trpinu

Maribor, Veitrijska ulica 15

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča.

Za vedno nas je zapustila, previdena s tolažili sv. vere, zlata mama, stara mama, tašča in gospa

Marija Tručl roj. Jurkovič

Nepozabno mammo smo spremili k večnemu počitku v sredo 30. junija ob štirih popoldne na pokopališče v Murski Soboti.

Zalujoči družini
Tručl in Stancer.

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

»Pojdi brž v poletno sobo in tamkaj počakaj name!«
Ko je dušica odšla, se obrne knez k svoji mladi soprogi ter jo vpraša s sončnim sijajem v očeh: »No, kako ti je všeč malčica?«
Toda mlada gospa se spomni, da se je o tem otroku že mnogo govorilo ter odgovori modro: »Baje ni dobro, če se pred otroki o njih samih govori. Odvzame se jim pristnost!«
Zdaj vzame knez svojo soprogo za roko ter odvede v njeno novo kraljestvo.
»O, kako lepo je vse to!« vzklikne kneginja ves vzradoščena. »Frid, kako ljubko! In nikakšnih prednikov!« — Kako sem ti zato hvaležna! — Teta Helena mi je rekla, da se pri vas ni moglo niti obrniti, da bi se ne ozirali za človekom tete in strici iz najrazličnejših etoletij... In radi tega tudi ne more zdržati pri vas ob mračnih ali zimskih dneh.«
»Takšna je Helena! Najrajši bi bila streljala v teto. Mojemu očetu je povzročila s svojo grozno nesposobnostjo hude muke.«
»Helena razobeča le pokrajinske slike... Ima pa tudi krasno zbirko plemenitih konj!«
»Strašno!«
Oba se smejeata... »In vendar dovoljujemo, da nas zopet in zopet slikajo! — Ali je morda ta Thorsteinec nemoderen slikar, ki daje preveč prednosti občutju in svetlobi? — Potemtakem res ni čudno, če nas bodo naši potomci nekaj gledali v zelenih kodrih in z modrimi nosov!«
Zdaj se oba zvonko nasmejata, da veselo odmeva po visokih prostorih, nakar knez nežno privije k sebi svojo soprogo.
Dušica je v poletni sobi precej dolgo čakala na svojega očeta. Ni pa postala radi tega nestrpna, saj ima o mamičnem razmišljanju. Med drugimi se

TRIPERESNA DETELJICA

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Tudi Nande je imel burno noč. Venomer ga je v sanjah preganjal blede, suhi obraz stare branjeve iz drevoreda. Nepremično je upirala vanj svoje žalostne oči in debele solze so ji tekale po licu. Nande je bežal, bežal in si med begom zakrival obraz z dlanimi. A glej: tudi skozi dlani so kot skozi prozorno tenčko prodrali stankini očitači pogledi. In nad seboj je slišal glas, ki je odmeval kot grom: »Ropar! Tat!« Dvoje košenih rok je

seglo po njem in ga zgrabilo za vrat... Nande je presunljivo zakričal in se v smrtnem strahu — prebudil. Debele potne kaplje so mu ležale na čelu. Ob njegovi postelji je stala stara, brezboza postrežnica Katra iz sosedne hiše, ki je vsak dan prihajala pospravljat.
»Kričiš, kakor da te sam bogasvarj drži za vrat!« se je zarežala.
»Kaj pa se ti je sanjalo tako hudega?«
»Ah, nič! Je nejevoljno odgovoril Nande in si čemerno mel oči.
»Koliko je pa ura?«
»Devet bo vsak hip,« je povedala Katra. »Čas bo, lenuh, da vstaneš! Pospraviti moram.«
Nande je skočil s postelje, se hitro oblekel in umil, popil zajtrk ter odšel k očetu v trgovino.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pefilna vrstica po Din 2.50. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mladenič z dežele
vojaščinu prost, vešetransko zanesljiv in pošten, zmogel računstva in čedne pisave, želi primerno zaposlitev — najraje v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10103. (a)

Zasluzek

Zasluzek v mestu
in na deželi. Javite se z znamko za odgovor po »Pismeno delo« št. 10399 upravi »Slovenca«. (z)

Vajenci

Učenca
kmetskih staršev, z meščansko solsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, sprejme takoj večja trgovina mešanega blaga. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Zanesljivo« 10432

Mlinarski učenec

se sprejme takoj v kmečki mlin na deželi. V kratkem času primerna plača. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 10430. (v)

Službo dobe

Kolar in mizar. pomočnik
do 19 let star, dobi službo na Dolenjskem. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 10432. (b)

Pletilec (Wicker)

perfekten na kotondolžinskem in nožnem stroju (Cottonlängen u. Finsmaschinen), se sprejme za takoj. Ponudbe pod K-4094 na »Interklam«, Zagreb, Masarykova 28.

Pekovski pomočnik

ki bi raznašal tudi kruh, se sprejme v stalno službo kot skupni delavec. S svojim kolesom imajo prednost. Plača po dogovoru. — Nastop takoj. Krajncič, Sevnica. (b)

Mesto občinske delovodje
razpisuje občina Šent Ilj pri Velenju. Prošnje vložiti do 30. julija. (b)

Provizijskega potnika

za Ljubljano kakor tudi za vso Dravsko bano vino ali del iste — iščemo. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Potnik« št. 10434

Šiviljo

ki bi po potrebi pomagala tudi v trgovini, išče trgovina na deželi. Najraje z dežele. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« 10.391. (b)

Mehanika

za kolesa in šivalne stroje s sprejemom. Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitve upravi »Slovenca« pod »Pošten« št. 10421.

Naročajte SLOVENECA
najcenejši slovenski dnevnik

Kuharico in sobarico

spretni, popolnoma perfektni, čedne zunanosti, starost ne nad 35 let — sprejme za dobro plačo fina obitelj starih odraslih oseb v Ljubljani. — Ponudbe z navedbo starosti, dosedanjih služb, s priloženo fotografijo upravi »Slovenca« pod »Takoj ali pozneje« 10435

Denar

Posojilo
morete dobiti v roku štirih dni v gotovini in blagovnih bonih HERMES. Informacije: Tavcarjeva št. 2. (d)

Hranilne vloge

vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne papirje

novčim

najkulantneje po najvišji ceni

takoj v gotovini

AL. PLANINSEK, LJUBLJANA, Beethovnova ulica 14, telefon 35-10.

Vrednostne papirje

vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10, tel. 37-52.

Hranil. vloge

prodaste najbolje potem moje oblastveno dovoljene pisarne.

Takojanja gotovina.

Rudolf Zore, Ljubljana

Gledališka 12, Telef. 38-10

Kupimo

Zdravilna zelišča

arnika cvetje, lipovo cvetje, bezgovo cvetje, spodleskovo seme, češminjevo lubje itd., itd. kupujem v vsakih množinah in plačam najvišje dnevene cene. Pošljite ponudbe z vzorci na: Ed. Pišler, Vrhnika, Dravska banovina. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

SOBE

ODDAJO:

Opremljeno sobo

za dve osebi oddam. — Rožna ulica 35. (s)

Prazno sobo

oddam takoj ali s 15. julijem. Kosovo polje 180, Zg. Siska. (s)

Dve lepi sobi

opremljeni, v vili z vrtom, se oddata skupno ali vsaka zase samo solidnim osebam. Hradčkova cesta 40. (s)

TEL. 22-21 **UNION**
Danes poslednje
Velečim po znamenitem romanu Claudea Farrerea
Novi ljudje
v glavni vlogi HARRY BAUR
predstave danes od 19-15 in 21-15 uri

Razno

Okrožni urad

za zavarovanje delavcev v Zagrebu je razpisal za novo zgradbo Okrožnega urada za zav. delavcev v Osijeku licitacijo instalacije centralne kurjave, vodovoda, kanalizacije in sanitetne opreme za dan 21. julija 1937 pri Okrožnem uradu za zav. del. v Osijeku. Natančne informacije za ta razpis se dobe pri Okrožnem uradu za zav. delavcev v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 3/IV., ali pri Gradbeni upravi Okrožnega urada za zav. delavcev v Osijeku, Nodilov trg 4.

Prodamo

Mlekarno

na prometnem kraju prodam po ugodni ceni. — Lebar Mimi, Resljeva 8.

Elektrolux-hladilnike

brez motorja, na električni, plinski ali petrolejski pogon, prodaja na ugodna odplačila Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/1, telefon 25-80. (l)

Za Din 40—

obličje dvojnika

(Doppelhobel) od 42—51 mm
ter razno drugo orodje po zelo nizkih cenah nudim

Stanko Florjančič

selejinina
Resljeva 3
(Vhod skozi dvorišče
Vis a vis Medic-Zanki)

Vina

lastnega pridelka, bela in rdeča, odlične kakovosti, kakor tudi žganje, po izredno nizki ceni kupite pri Vinarski zadrugi v Metliki. Vino prodajamo od 10 litrov naprej.

Svetovnoznano nemško znamko

BRENNABOR
DVOKOLE

petkrat kromiranih in odporno emajliranih, z nezlomljivim okvirom dobite po ugodnih obročnih odplačilih pri trdki

Kleindienst & Posch

Maribor, Aleksandrova cesta 44

Naprodaj

»Hrvatska revija« in »Hrvatska prosvjeta« 1932—1936 — nevezano. Ponudbe prosim upravi »Slovenca« pod »Hrvatska« št. 10459.

Omaro za obleko

prodam. Fügnerjeva 10/L.

Elektro-generator

16 KW, izmenični tok — poceni naprodaj. Ogleda se ga lahko v obratu vsak čas. Naslov v upravi »Slovenca« pod 10431.

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Mikle, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Posedstva

Parcelo

za trgovsko ali stanovanjsko hišo, v centru ali najbližji okolici Ljubljane, takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10441. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno naobraženi posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni čelnice za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Stanovanje

ISČEJO:

Enosobno stanovanje
išče vdova. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Sama« št. 10433. (c)

ODDAJO:

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in vseh pritlikin se odda s prvimi avgustom. — Póltze se: Sv. Petra cesta št. 79, pri g. Tavcar. (c)

Trisobno stanovanje

oddam za julij ali avgust samo odraslim osebam. Cena 600 din. Poljanski nasip 34. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam za september. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10433. (c)

Objave

Preklíč!

Spodaj podpisani Gregore Anton preklejem vse neresnične vesti, katere sem razširjal proti gosp. Minki Plevel. — Gregore Anton, Menges. (o)

»To ime je za one, ki te ljubijo. Toda ti moraš imeti tudi ime, katerega lahko napišemo na pisma. Pojdiva k mami, da nama svetuje!«
»Toda papa! Mar me ti ne poznaš bolje nego mama? Ali mi ne bereš iz obraza, kako mi je ime?«
»Bila si tako slabotna, ko smo te krestili, da smo se bali, da te vzame mamica s seboj. Radi tega smo ti dali imena tvojih botrov.«
In knez zopet stopi pred sliko. Kaj, ko bi te imenovali Marija ali pa po tvoji materi, Roža?... Ali ti naj damo oba imena združena? — Bi ti bilo všeč Rožamarija!«
Slavnostna večerja je pri kraju. V veliki sprejemni dvorani se stojijo gostje v skupinah. Gospodje s cigarami balansirajo več ali manj spretno skodelice s črno kavo. — Harro, napol ekrit za palmami, ljubimka sam s seboj v ogledalu ter motri svoj novi frak. — Česa vsega človek ne stori mladi visoki dami na ljubo? — Se marsikaj drugega, kakor da obleče obleko, ki se je že v naših časih uveljavila kot svečana obleka moškega spola. — Noge so tovarniški dimniki. — Roke, vrat, vse je v belih in črnih ceveh. To bo pač simbol našega gospodarskega podviga! — Lastovičja repa vzadi nas opozarjata, da spoštujemo v možu najbolj lakaj, s katerim imamo skupno to odlično obleko. Prsa so bel nagrobni kamen. Kravata je tudi bela. Pri velikih in majhnih, pri okroglih in suhljatih, isti pločevinasti trak! — Tako stojiš, človek, s palmovo vejico ob zatonu svetla! — Tako modro duje Harro, kar ga zmoti knez, ki iznenada stopi pred njim.
»Grof Thorstein! Slika moje hčerke me je presenetila... Zdelo bi, da bi o vaši umetnosti več razumel... da bi mogel najti prave besede!«
»Če je slika postala takšna, kakršna je, potem je to zasluga princeze, ki mi je moje nalogo zelo olajšala.«
»Moja hčerka? — Ah, vi ste preskromni! Kaj bi naj bila malčica k temu pripomnila?«
»Princeza zna mirno sedeti, ne da bi odre-

nela, ako je treba ohraniti duševni izraz na obrazu. Ima tudi čudovit čut za barve in ne skriva svojega mnenja.«

»Malčica si vendar ni dovolila!«
»O, gotovo, presvetli, — čisto uničujejo kritiko! — Ta barva je premodra! Rdeča barva je prevesela! Rumena se nič ne smeje... Spočetka sem se hudoval, pozneje sem se privajal poslušati to kritiko s primerno vdanostjo. Bilo bi v mojo škodo, če bi je ne bil poslušal!«

»Kaj vi vse čitate v moji malčici, grof Thorstein!... Morda veste več o njej nego mi vsi. Morebiti me je njena slika radi tega tako presenetila, čeprav ji ne morem odreči svojega občudovanja. Priznati vam moram, da sem domneval, da vidim prvič svojo malčico. In danes smo ji dali tudi novo ime. Kaj porečete k Rožamariji?«

Kneginja stoji v svojem očarljivem buduarju. Njena jutranja obleka iz čipk in trakov je pariška umetnina. Okoli njenega pasu se ovija zlata veržica. Ravnokar se je posvetovala z velikim ogledalom in je bila z njegovim odgovorom zelo zadovoljna. Kar se s z lahinim vzdihljajem spomni svojih dolžnosti. Poslikana bomboniera na njeni mizici jo je na to opozorila. Brž pritlene na gumb ter zaukaže slugi v čokoladnourjavi livreji, ki se je prikazal, kot bi se dvignil iz globine.

»Princezo, prosim!«

Medtem razmišlja o princesi. — Nekaj pri malčici ni v redu! Kaj bi to bilo, tega si ne ve razlagati. Vedno govorijo o njej nekam otožno in pomilujoče. Malo čudno je res! Pa to je povzročila najbrž ta neumna obleka. Ti so pač vzeli, kar jim je poslala kakšna prismojena šivilja, ki bi rada precej zaslužila. Prav za prav je otok čisto drugačen, kot si ga je predstavljala. Morda še postane kdaj lepota! — In potem bo njen čedni, mladi bratranec, s katerim se je večraj tako prijetno razgovarjala, morebiti že v malo letih pripravljen, prevzeti nadaljno odgovornost. —